

Indholdsplaner for Born- holms Efterskole 2021/22

Opdateret: 30-9-2021

Indhold

GENERELT OM UNDERVISNINGEN PÅ BORNHOLMS EFTERSKOLE.....	4
1.0 Undervisningen	4
1.1 Evaluering af undervisningen	5
1.2 Obligatorisk prøveforberedende fag	5
1.3 Fagenes omfang	5
1.4 Særlige tiltag for den prøveforberedende undervisning på Bornholms Efterskole (inklusions-undervisning)	6
1.4.1 Beskrivelse af VIS – klassen på Bornholms Efterskole.....	6
VIS: Forkortelse for visitation	6
Før start:	6
VIS-klassen oprettes og igangsættes:.....	6
Pædagogisk begrundelse for VIS-klasser:	6
Evaluering:.....	6
1.5 Almendannende linjeundervisning	7
1.6 Linjefag	7
1.7 Skema for undervisningen	7
2. Undervisningen på Bornholms Efterskole	7
2.1 Dansk for 8., 9., 10. klasse:	8
2.2 Matematik for 8., 9. og 10. klasse.....	10
2.3 Engelsk for 8., 9., og 10. klasse	13
2.4 Historie for 8. og 9. klasse	18
2.5 Samfundsfag for 8. og 9. klasse	19
2.6 Naturfag for 8. og 9. klasse	20
2.7 Idræt	22
2.8 Tysk for 8., 9. og 10. klasse	23
2.9 Fritagelse for tysk.....	26
3.0 Håndværk og Design 8. klasse	26
4.0 Verdensborger på tur - alle 10. klasser	27
5.0 Fællestime (fælles almindelig oplysning) – alle 8., 9. og 10. klasser	28
6.0 Linjefag	29
6.1 Erhvervslinjen	29
6.2 Adventurelinjen.....	31
6.3 Gastro - Gas, grill og røg	33

7.0 Studievejledning.....	34
8.0 Obligatorisk brobygning for 10. klasse.....	34
9.0 Skolerejser.....	34
9.1 Jarlsgaard, Bornholm	34
9.2 Bindernæs Efterskole	34
9.3 Tinglev Efterskole:.....	35
9.4 Silkeborg Efterskole.....	36
9.5 Afslutningstur til Ertholmene.....	36
10.0 Afvigende uger.....	36
10.1 Uge 32: Intro	36
10.2 Uge 35: Skolerejse – Bindernæs Efterskole.....	36
10.3 Uge 37: Skolerejse – Tinglev Efterskole	36
10.4 Uge 40: Linjeuge/Brobygning	37
10.5 Uge 46: Linjeuge/Brobygning	37
10.6 Uge 46: Julebazar og forældredag	37
10.7 Uge 48+49: Obligatorisk brobygning for 10.kl. – Campus Bornholm.....	37
10.8 Uge 50: Terminsprøver – mundtlig.....	37
10.9 Uge 2: Terminsprøver – skriftlig	37
10.10 Uge 4: Linjeuge/brobygning	37
10.11 Uge 5+6: Projekt opgave 8. og 9.kl. og 9Vis og OSO 10.kl. og 10Vis.....	37
10.12 Uge 9: Linjeuge/Brobygning	38
10.13 Uge 11: Linjeuge/Brobygning	38
10.14 Uge 18/19: Skriftlige prøver UVM.....	38
10.15 Uge 20+21: Skolerejse – Silkeborg Efterskole.....	38
10.16 Uge 24: Folkemødet.....	38
10.17 Uge 25: Afslutningsuge + Dimission.....	38

GENERELT OM UNDERVISNINGEN PÅ BORNHOLMS EFTERSKOLE

Undervisningen på Bornholms Efterskole er tilrettelagt ud fra uger, der kører efter et normalskema. Vi har de obligatoriske fag, hvor der normalt afsluttes med prøve, vi har linjefag, hvortil eleverne inden skolestart har valgt linje. Derudover har vi på skolen uger, der afviger fra det normale skema. Dem betegner vi som afvigende uger, og de omfatter uger som linje-, brobygnings-, projektopgave-uger, skolerejser og lignende.

Vores pædagogiske indfaldsvinkel og dermed princip-opbygningen tager udgangspunkt i vores historie, i det der betegnes som arbejderbevægelsens skolepolitik.

Anerkendelse er og skal være gensidigt og eleverne skal acceptere og praktisere vores regler for at være en del af vores menneskelige, politiske og sociale fællesskab i -og udenfor undervisningen på efterskolen. Disse regler oplyses og drøftes med alle elever og forældre ved vores optagelsessamtaler i forlængelse af "Etik og kontrakt" udarbejdet af Efterskoleforeningen.

Det er vigtigt for os at indgå i gensidige anerkendende relationer med eleverne, da det er vores pædagogiske fundament. Når vi møder eleverne anerkendende, kan det øge deres selvtillid, så de får tillid til sig selv og en følelsesmæssig værdi for andre mennesker.

Det er vigtigt for os, som skole, at de elever vi sender ud i samfundet, kan indgå i offentlige drøftelser og diskussioner på en saglig og respektfuld måde, og at vores elever ved, hvordan man i et demokratisk samfund får opnået eventuelle ændringer. Ligeledes er det vigtigt for os, at vores elever ved, at de som en del af et samfund, hvad enten det gælder politisk eller i et arbejdstagerforhold, skal kunne levere i form af at kunne påtage sig en pligt for efterfølgende at kunne kræve sin ret.

Når vi møder eleverne anerkendende i de sociale rum, hvor samvær er i fokus, anerkendes eleven for sine særlige egenskaber, og det vedkommende bidrager med til fællesskabet.

Samvær på Bornholms Efterskole er både organiseret og spontant. Det organiserede samvær ses særligt i forbindelse med undervisning, som beskrevet i skolens indholdsplan. Samvær foregår også spontant og er baseret på nærvær og følelser. Efterskolelivet er en særlig niche for det spontane fællesskab, da her er tiden og rummet til at det kan lade sig udfolde.

I det spontane samvær er det selvsagt et paradoks, da det ikke længere er spontant, når vi planlægger, hvad vi taler med eleverne om. Det organiserede spontane pædagogiske tilrettelagte samvær tilskønnes i linjefagssituationer, Fællestime, familielærefunktionen, hønemorsfunktionen (en voksen som samler op på de elever, som er syge, har det svært, ikke er kommet op og til undervisning mm), rengøring, forældremøder og familiedage.

Skolens personales tilgang, til afvikling af det pædagogiske tilrettelagte samvær, sikres gennem kontinuerligt afviklede personalemøder med opmærksomhed på koblingen mellem skolens værdier, undervisning, vores samværspædagogik og afvikling af de faktiske planlagte begivenheder med det ovenstående beskrevet ønske om spontant indhold i den rigtige kontekst.

I det daglige samvær vægter vi hjemligheden højt. Vi er inddelt i linjer, hvor hver elev på de enkelte linjer har tildelt en fast familielærer. Familielæreren er elevens nærmeste voksen, og én som hjælper og inddrager eleven i de daglige gøremål som tøjvask og rengøring, men som også fungerer som familiervejleder i forhold til personlige spørgsmål og bygger bro mellem eleven, skolen og hjemmet.

1.0 Undervisningen

Vi har to undervisningskategorier på skolen. En kategori almen undervisning i basis-klassen (8., 9. og 10.kl.) og en kategori i almen undervisning i VIS-klasserne, hvor undervisningen er særligt tilrettelagt elever med faglige udfordringer. VIS-undervisning tilbydes i fagene dansk, matematik og engelsk. Alle andre fag undervises samlet på hele 8., 9. eller 10. årgang. 8.klasse har i 21/22 en samlet klasse, hvorved alle elever i 8.kl. undervises samlet i alle fag.

Vi har teoriundervisning i de obligatoriske fag med henblik på at erhverve teoretisk indsigt til gavn for den fremtidige ungdomsuddannelse, vores linjefag er praktisk betonet, og skal gerne stimulere den selvvalgte lystbetonede disciplin med en forhåbentlig heraf afsmittende effekt på den mere tvangsdisciplinerede undervisning, hvor man ikke altid kun kan forvente at lave, hvad man har lyst til, som både findes i teoriundervisningen samt i undervisningen i opgaveudførelse for fællesskabet. Den lystbetonede disciplin skulle også gerne stimuleres i vores linje- og brobygningsuger. Hvordan der undervises i de enkelte fag, beskrives i indholdsplanen for det enkelte fag. Her er det lærerens individualitet, under hensyntagen til skolens overordnede pædagogiske linje, der selv bestemmer metoden.

Indholdsplanerne nedenfor er sorteret efter, om det er obligatorisk teoretisk, almendannede eller linjefag. Inddelingen i klasserne foretages af skolen og kriterier herfor kan fås ved henvendelse til skolen, mens inddeling i de enkelte linjer vælges ved optagelsessamtalen. Der kan skiftes linjefag i løbet af et skoleår. Indholdsplanerne vil løbende blive opdateret ved ændringer foretaget i løbet af skoleåret.

1.1 Evaluering af undervisningen

Elevernes læring og opnåelse af mål vil løbende blive evalueret i fagene ud fra to evalueringsformer: formativ og summativ. Det kan foregå fra lærer til elev eller ved at lærer inddrager eleverne som aktiv medspiller i egen og skolekammerats evaluering i forhold til faglig udvikling.

Summativ:

- Træningsopgaver, der lægger sig op ad FP's prøveform (mundtligt og skriftligt)
- Test
- Terminsprøver (mundtligt og skriftligt)
- Øveprøver (skriftligt)
- FP (skriftlig og mundtlig)

Formativ:

Der veksles mellem forskellige former og tilpasset fag og emne:

- Mundtligt oplæg
- Skriftligt arbejde
- Makker- og gruppearbejde
- Individuelt arbejde
- Samtaler i plenum

1.2 Obligatorisk prøveforberedende fag

På Bornholms Efterskole forbereder vi vores elever til folkeskolens afsluttende prøver. Undervisningen tilrettelægges derfor således, at den står mål med undervisningen i folkeskolen. Formålet med undervisningen i de prøveforberedende fag er at klargøre vore elever til deres fortsatte ungdomsuddannelse. **Undervisningen følger Undervisningsministeriets bekendtgørelse og slutmål for de enkelte fag, jf. Fælles Mål.** Indholdet for de enkelte fag er vist herunder. På Bornholms efterskole er vi fritaget for kristendomsundervisning.

Indholdet i undervisningen tilstræbes ens på tværs af fagene og klassetrin, om end målsætning og differentiering forventes tilpasset det enkelte hold. Hvor der er forskelle i indhold skildres det separat.

1.3 Fagenes omfang

Der undervises i de prøveforberedende fag i alle normal-uger samt i afvigende dage og uger som linjedag, linje-, projektuger og skolerejser. Dette for at imødekomme ministerielle anbefalede minimumssats for antal undervisningstimer. Der vil foregå relevant, aftalt og planlagt undervisning i alle skolens uger med undtagelse af weekender, helligdage og skoleferier. Se nærmere under plan for afvigende uger og linjer. Timefordelingen i de normale uger kan ses på vedlagte skema over undervisningen, pkt. 1.7.

1.4 Særlige tiltag for den prøveforberedende undervisning på Bornholms Efterskole (inklusionsundervisning)

På Bornholms Efterskole har vi to forskellige typer af inklusionstilskudsberettiget undervisning. VIS-undervisning og specialundervisning. Som beskrevet under afsnittet om vores vis – klasseundervisning. I begge typer undervisning tager vi udgangspunkt i tidligere dokumenterede specialundervisningsbehov fra tidligere skole eller anbefalede beskrivelser fra individuel PPV, og udarbejder derudfra en forældrekontrakt med indbyggede beskrivelse af faglig udfordring, undervisningsmål samt plan for evaluering.

Indholdsplanerne for VIS-undervisningen fremgår under indholdsplanerne for de enkelte klasser og fag.

1.4.1 Beskrivelse af VIS – klassen på Bornholms Efterskole

VIS: Forkortelse for visitation

- Vi visiterer elever til klassen.
- Eleverne skal være berettiget til at opnå inklusionstilskud i henhold til gældende regler.

Før start:

- Eleven henvises til vores inklusionskoordinator Henriette Rolsted der samtidig med henvendelsen modtager dokumentation fra tidligere skole som f.eks. en faglærerudtalelse, en PPV eller en anden relevant dokumentation for, at der er et behov for at modtage specialundervisning.
- Tilbuddet kortlægges for forældre.
- Behovet vurderes ud fra samtale med forældre og elev. Faglige vanskeligheder synliggøres.
- Inklusionsmidler søges gennem inklusionspuljen.

VIS-klassen oprettes og igangsættes:

- Undervisningen tilrettelægges ud fra 2-lærer system
- Der er 2-lærer system i fagene dansk, matematik, engelsk samt tysk i 9. og 10.kl. I 8.kl. er der 2-lærer system i alle fag for at det nødvendige inklusionsbehov imødekommes.
- Eleven undervises ud fra individuelle elevplaner som er udarbejdet af den klasseansvarlige sammen med eleven eller forældre og elev.
- Yderligere kan elever med udfordringer i et fag, som ligger indenfor normalområdet, tilbydes daglig ekstra undervisning i skolens stilletime

Pædagogisk begrundelse for VIS-klasser:

- De elever der visiteres til klassen, har som oftest i deres tidligere skolegang tilegnet sig uhensigtsmæssige adfærdsstrategier i undervisningen, hvilket har afstedkommet negative skole- og læringsoplevelser. En del elever har været vant til anonymitet eller de har været generende elementer i den almindelige tidligere gennemførte undervisning, og ofte som konsekvens af store klassekvotienter i folkeskolen.
- Vores erfaring er, at eleverne føler tryghed ved at der undervises med 2-lærer systemet i alle eller i udvalgte fag (dansk, matematik og engelsk) samt at elever med lignende faglige udfordringer er samlet i klasser og har derved bedre mulighed for at få positive skole- og læringsoplevelser og komme til udtryk både personligt, skriftligt og mundtligt, og at de tilegnede uhensigtsmæssige adfærdsstrategier overflødiggøres
- I disse klasser prioriteres det anerkendende møde med eleven højt.

Evaluering:

- En kontrakt indgås med forældrene, hvor evalueringsterminerne er fastlagt. Kontrakten er udarbejdet iht. vejledningen fra efterskoleforeningen.
- Kontrakten evalueres 2 x årligt - før og efter jul

1.5 Almendannende linjeundervisning

Linjerne undervises i forskellige almindelige samt kulturelt udviklende områder. De forskellige linjelærere danner tilsammen de forskellige familielærer-teams.

1.6 Linjefag

Formålet med vores linjefag er, at eleverne vælger dem med henblik på at fordybe sig i et fag/område, hvor der er en naturlig interesse. Eleverne skal via deres eget engagement og interesse være med til at stimulere den selvvalgte form for disciplin samt være med til at højne udbyttet af undervisningen for den enkelte og derved for linje-holdet. Der vælges linjefag inden skolestart og valget forventes bundet året igennem. Flytninger imellem linjer kan af pædagogiske årsager forekomme.

1.7 Skema for undervisningen

Samlet vises skolens undervisningsaktiviteter fordelt efter klasser og linjer i nedenstående skema:

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	
06.45-07.15	Morgenmad - BH/Vagt	Morgenmad - SM/Vagt	Morgenmad - BH/Vagt	Morgenmad - SM/Vagt	Morgenmad - BH/Vagt	
07.15 -07.30	Gåtur - BH	Gåtur - SM	Gåtur - BH	Gåtur - SM	Gåtur - BH	
7.30 -07.45	Ren -BH/MP/ NK	Ren -SM/SB/NK	Ren -BH/MP/ JJ	Ren -SM/SB/RO	Ren -BH/JJ/RO	
07.45-08.00	SAMLING MP/NK	SAMLING SB/NK	SAMLING MP/JJ	SAMLING SB/RO	SAMLING JJ/RO	
08.00 -09.30						Fredagstid 08.00-09.30
8. kl	H og D - JK/SK	Linjedag	Eng - JC/TN	His/sam - RO	His/sam - RO	
9.kl	His/sam - MP	Linjedag	Mat - JJ	Eng - SB/TN	His/sam - MP	
9.kl vis	His/sam - MP	Linjedag	Dan - SB/BH	Eng - SB/TN	His/sam - MP	
10. kl.	Mat - NK	Linjedag	Dan - MP	Eng - JC	Mat - NK	
10 kl. vis	Eng - SB/TN	Linjedag	Dan - SB/BH	Mat - JJ/BH	Mat JJ/BH	
09.30 -10.00	Cafe	Cafe	Cafe	Cafe	Cafe	09.30-09.45
10.00 - 11.30						09.45-11.15
8. kl	Mat - NK/RO	Linjedag	Nat -JJ/MP	Tys - JK/JC. Dan -RO	Dan - MP/BH	
9.kl	Mat - JJ	Linjedag	Tys - JK/ RO Dan - HR	Mat - JJ	Dan - HR	
9.kl vis	Eng - SB/TN	Linjedag	Tys - JK/ RO Dan - HR	Dan SB/HR	Mat - JJ/NK	
10. kl.	Dan - MP	Linjedag	Eng - JC	Mat - NK		
10 kl. vis	Eng - SB/TN	Linjedag	Dan - SB/TN	Dan SB/HR		
11.30-11.45	Pause	Pause	Pause	Pause		
11.45 - 12.15	Frokost	Frokost	Frokost	Frokost	Frokost	11.15 - 11.45
12.15 - 12.45	Pause	Pause	Pause	Pause	Pause	11.45 - 12.00
12.45 - 14.15						12.00 -13.30
8. kl	Dan -SB/MP	Linjedag	Eng - JC/BH	Idr - NK/BH	Fæl -RO/MP/NK/JJ/SB	
9.kl	Idr - JJ/HR	Linjedag	Nat -JJ/MP	Dan - HR	Fæl -RO/MP/NK/JJ/SB	
9.kl vis	Idr - JJ/HR	Linjedag	Nat -JJ/MP	Dan - SB	Fæl -RO/MP/NK/JJ/SB	
10. kl.	Vbt - BH/RO/JC	Linjedag	Tys - JK/JC Dan - RO	Tys - JK/JC. Dan -RO	Fæl -RO/MP/NK/JJ/SB	
10 kl. vis	Vbt - BH/RO/JC	Linjedag	Tys - JK/JC Dan - RO	Tys - JK/JC. Dan -RO	Fæl -RO/MP/NK/JJ/SB	
14.15 - 14.30	Cafe	Cafe	Cafe	Cafe	Cafe	hjemrejse
14.30 -16.00						
8. kl	Dan - SB/MP	Linjedag	Mat - NK/HR	Mat - NK/RO		
9.kl	Dan - HR	Linjedag	Tys - JC/JK. Dan - RO	Eng - SB/TN		
9.kl vis	Mat - JJ/SM	Linjedag	Tys - JC/JK. Dan - RO	Mat - JJ/BH		
10. kl.	Vbt - BH/RO/JC	Linjedag	Dan - MP			
10 kl. vis	Vbt - BH/RO/JC	Linjedag	Mat - JJ/BH			
16.00- 16.15	Cafe	Cafe	Cafe	Cafe	Cafe	
16.15 - 18.00						
18.00 - 19.00	Aftensmad	Aftensmad	Aftensmad	Aftensmad	Aftensmad	
19.00 - 20.00	Stille- / lektietime	Stille- / lektietime	Stille- / lektietime	Stille- / lektietime	Stille- / lektietime	

2. Undervisningen på Bornholms Efterskole

I de almindelige uger arbejder vi med fagene i timerne som vist i ovenstående skema og efterfølgende indholdsplaner. Vi arbejder efter ovenstående beskrevne metode og fagene beskrives enkeltvis nedenfor. Der

arbejdes med samme emner på tværs af fagligt niveau og årgang ud fra planlagt klasse- og niveau differenciering med udgangspunkt i elevernes forudsætninger i tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen.

2.1 Dansk for 8., 9., 10. klasse:

8.kl. - Undervisere: Sisse Baunsgaard/Mads Pilegaard – (8.kl.inkl. vis-elever)

9.kl. - Underviser: Henriette Rolsted

10. kl. - Underviser: Mads Pilegaard

9/10Vis - Undervisere: Sisse Baunsgaard/Henriette Rolsted

8. klasse:

I skoleåret 2021/22 vil vi arbejde med følgende emner:

- **Hjemstavn:**
Mål: Identitet, kulturforskelle, barndom, ungdom, vejen til at blive voksen, egen forståelse, Bevægelse og udtryk i perioderne: Modernismen, eksistentialismen og Postmodernisme
Fordybelse: debat, læse og analyse af litteratur, dokumentar, spillefilm, fremlæggelse af egne og fælles produktioner, læsning af noveller og lytte til udvalg af periodernes musik
- **Guldalderen i Danmark og Det folkelige gennembrud:**
Mål: Levevilkår, litterær og billedkunstnerisk
Bevægelse og udtryk i perioderne: Romantikken og Det folkelige gennembrud
Fordybelse: Læse og analyse af noveller, uddrag af romaner og lyrik, egne produktioner og billeder og lytte til et udvalg af periodernes musik
- **Kommunikation med en anden og Det står i avisen:**
Modtagerrettet kommunikation
Mål: Klumme, reportage, aviser, tv- og faste reklamer, ansøgning samt læserbrev
Fordybelse: Analyse og udarbejdelse af egen produktion ud fra udvalgte teksttyper
- **Kærlighed.**
Mål: Kærlighed (typer), betydningen for dit og andres liv, tema i tekster i forskellige genrer.
Fordybelse: Tekstanalyse, egen fremstilling og undervisningsfilm
- **Multi-modale tekster**
Mål: Præsentation og arbejde med multimodale tekster. Kendskab til kendetegn og fagudtryk. Analyser multimodale tekster
Fordybelse: Producere egne multimodale tekster

Materialer til brug i undervisningen (udvalg):

Materiale:
Gyldendal.dk
Novellesamlinger
Nyhedsmedier
CFU
Egne noter

Hovedværker:

Film: "Der kommer nok en dag", 2016, instrueret af: Jesper W. Nielsen

Litteratur: "Slip køterne løs" af Henrik Nilas

9. og 10. klasse + 9/10Vis:

Formål

Formålet med undervisningen i dansk er at fremme elevernes oplevelse af sproget som en kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet, der bygger på æstetisk, etisk og historisk forståelse.

Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleverne skal styrke deres bevidsthed om sproget og udvikle en åben og analytisk indstilling til deres egen tids og andre perioders udtryksformer. De skal opnå udtryks- og læseglæde og øge deres indlevelse i litteratur og fiktion.

Det faglige niveau står mål med de krav, der stilles i Folkeskolens forenklede fælles mål.

Indhold

Undervisningen i dansk indeholder bl.a.:

- Noveller og kortprosa
- Den eventyrlige verden
- Lyrik
- Fiktionsfilmens oplevelser
- Romantikens kunstmalerier
- Opinionstekster, debat og argumentation
- Fortællende journalistik, reportage, feature, refleksionstekster
- Talens magt, retorik, appelformer, argumentation
- Dokumentarfilm, lyd og billeder
- Styrer medierne os?
- Ondskab
- Ungdom og identitet
- Kulturforskelle
- At træffe et valg
- Elevernes egne og fælles mundtlige fremlæggelser.
- Elevernes egne og fælles skriftlige tekster.
- Norsk og svensk litteratur og medieproduktioner
- Grammatik, herunder sætningsopbygning og retstavning
- Elevernes egne produktioner og evaluerende fremlæggelser

Fremstillingsformer

Vi arbejder med at fremme elevernes evne til at:

- Udforske og benytte sproget gennem dialog og diskussion.
- Argumentere, dokumentere og begrunde.
- Præsentere en længere mundtlig fremstilling.
- Anvende sproglig fantasi, variation, præcision og korrekthed.
- Beherske skriftsproget i forskellige genrer.
- Udvikle hensigtsmæssige arbejdsvaner og strategier indenfor studieteknik, herunder notatteknik og kildekritik.

Slutmål

Undervisningen i dansk skal lede frem mod de "Forenklede Fælles Mål" og fastsatte kompetencemål efter 8., 9. og 10.kl. inden for det talte sprog, det skrevne sprog samt sprog, litteratur og kommunikation.

Mål og metode:

Undervisningen vil foregå som en veksling mellem tavleundervisning, gruppearbejde, selvstændigt arbejde og fordybelse. Der vil blive arbejdet med litteraturen på forskellige litteraturpædagogiske måder. Dette for at få eleverne til at gå i dybden med teksten og for at få en klasseundervisning, der afspejler den gode litteratur-samtale.

Der vil arbejdes med emner, som vil indeholde forskellige genrer inden for danskfaget. Eleverne vil under ovenstående emner og fordybelsesområder arbejde med fiktionstekster, æstetiske tekster, brugs- og fagtekster og multimodale tekster. Herunder vil der også indgå kanonforfattere, litteraturhistoriske perioder samt relevante teater-, biograf- og museumsbesøg.

It i undervisningen:

Anvendelse af IT vil være gennemgående for undervisningen. Undervisningsmaterialer lægges ud som digitalt materiale på fælles platform således at især VIS-elever kan tilgå materialet tilpasset deres faglige udfordringer ved hjælp af App-Writer og NOTA.

Eleverne vil løbende blive testet i skriftlighed, herunder modtagerrettet kommunikation, grammatisk opmærksomhed og layout. Der vil være fokus på elevernes tilegnelse af danskfaglige begreber og sproglige udvikling. De vil mundtligt deltage i litteratursamtale i plenum, i grupper og afholde korte mundtlige oplæg. Der vil blive lagt vægt på træningsøvelser, der lægger sig op ad FPs prøveform - både mundtligt og skriftligt.

Hovedværker:

9.klassetrin:

Hovedværk (3):

Film: "Ondskab", 2004, instrueret af: Mikael Häfström

Litteratur: "Når hjertet er en elpisker", 2019, Mette Vedsø,

Billedroman: "Lejren", 2011, Oscar K. og Dorte Karrebæk

10.klassetrin:

Hovedværk (2):

Film:"Ondskab", 2004, instrueret af: Mikael Häfström

Billedroman: "Lejren", 2011, Oscar K. og Dorte Karrebæk

2.2 Matematik for 8., 9. og 10. klasse

8. kl. – underviser: Nils Kristensen

9. kl. + 9Vis – underviser: Jacob Jørgensen

10. klasse - Underviser: Nils Kristensen

10vis - Underviser: Jakob Jørgensen

8.klasse - Underviser: Nils Kristensen - (8.kl.inkl. vis-elever)

Formål

at eleverne udvikler matematiske kompetencer og opnår viden og kunnen således, at de bliver i stand til at begå sig hensigtsmæssigt i matematikrelaterede situationer vedrørende dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Eleverne skal erfare at matematik rummer redskaber til problemløsning, argumentation og kommunikation.

Forudsætninger

På Bornholms Efterskole forudsætter vi, at eleverne har fulgt undervisning i matematik fra 0 - 7. klassetrin. Det betyder at eleverne forud for sin 8. klasse har arbejdet med de af ministeriets bestemte fagområder.

Mål

Undervisningen skal lede frem mod at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder til at kunne anvende matematik i alle hverdagens situationer og gøre eleven klar til videre uddannelse.

Indhold

Test
Matematikkompetencer
Digitale hjælpemidler
Reelle tal
Ikke lineære funktioner
Trigonometri
Penge og økonomi
Algebra
Geometri og måling
Statistik og sandsynlighed
Ræsonnement og beviser
Skriftlig matematik
Mundtlig matematik

Materialer og platforme og hjælpemidler (VIS)

Vi arbejder i Matema10k og på Gyldendals matematik portal. Herudover bruger vi materiale fra regneregler.dk, matematikbanken.dk, proev.ventures.dk, youtube.com og egne opgaver. Vi benytter os af de digitale hjælpemidler: Excel, Powerpoint, Wordmat, Geogebra og app.creately.com. og alle elever har Office 365 på deres PC. Alle elever har PC eller Mac med til undervisning. Vi arbejder ud fra platformen Teams. Her ligger alle undervisningsressourcer og alle opgaver og forklaringer. VIS-elever kan tilgå materialet tilpasset deres faglige udfordringer ved hjælp af App-Writer og NOTA.

Emner:

I undervisningen i 8. klasse arbejder vi med disse emner:

Digitale værktøjer, tal og regning, Flytning og mønstre, Algebra, ligninger og uligheder, Plangeometri, vækst, statistik, rumgeometri, matematisk modellering, matematiks undersøgelse, valuta.

Materiale og særligt tilrettelagt undervisning for VIS-elever:

Materiale vi bruger hentes digitalt fra www.matematikkbanken.dk, www.regneregler.dk, www.prøv.dk, www.webproever.dk, Formelsamling fra www.uvm.dk, test fra skole.hogrefe.dk, Gyldendal Multi 8.

Der suppleres med egne materialer, opgaver og noter.

Skriftligt arbejde:

I løbet af året vil der være 3 store afleveringer, samt en terminsprøve. Derudover vil der være supplerende skriftlige opgaver, som understøtter og træner de emner, som vi gennemgår i løbet af året. 8. klasse vil arbejde med prøver fra webproever.dk.

9. klasse + 9Vis - Underviser: Jakob Jørgensen

Formål

at eleverne udvikler matematiske kompetencer og opnår viden og kunnen således, at de bliver i stand til at begå sig hensigtsmæssigt i matematikrelaterede situationer vedrørende dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Eleverne skal erfare at matematik rummer redskaber til problemløsning, argumentation og kommunikation.

Forudsætninger

På Bornholms Efterskole forudsætter vi, at eleverne har fulgt undervisning i matematik fra 0 - 8. klassetrin. Det betyder at eleverne forud for sin 9. klasse har arbejdet med de for ministeriets 4 bestemte emner: - Matematiske kompetencer - Tal og algebra - Geometri og måling - Statistik og sandsynlighed.

Mål

Undervisningen skal lede frem mod at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder til at kunne anvende matematik i alle hverdagens situationer og gøre eleven klar til videre uddannelse.

Indhold

Test
Matematikkompetencer

Digitale hjælpemidler
Reelle tal
Ikke lineære funktioner
Trigonometri
Penge og økonomi
Algebra
Geometri og måling
Statistik og sandsynlighed
Ræsonnement og beviser
Skriftlig matematik
Mundtlig matematik

Materialer og platforme og hjælpemidler (VIS)

Vi arbejder i Multi 9 og på Gyldendals matematik portal. Herudover bruger vi materiale fra regneregler.dk, matematikbanken,.dk, proev.ventures.dk, youtube.com og egne opgaver. Vi benytter os af de digitale hjælpemidler: Excel, Powerpoint, Wordmat, Geogebra og app.creately.com. og alle elever har Office 365 på deres PC. Alle elever har PC eller Mac med til undervisning. Vi arbejder ud fra platformen Teams. Her ligger alle undervisningsressourcer og alle opgaver og forklaringer. VIS-elever kan tilgå materialet tilpasset deres faglige udfordringer ved hjælp af App-Writer og NOTA.

Emner:

I undervisningen i 9. klasse skal vi igennem disse emner:

Styr på de digitale hjælpemidler, valuta, reelle tal, ikke lineære funktioner, trigonometri, penge og økonomi, Algebra, geometri og måling, Statistik og sandsynlighed, Ræsonnement og beviser, Skriftlig matematik, mundtlig matematik.

Materiale:

Materialeerne vi bruger hentes fra www.matematik.gyldendal.dk, www.matematikbanken.dk, www.regneregler.dk, www.prøv.dk, www.webproever.dk, Formelsamling fra www.uvm.dk, test fra skole.hogrefe.dk, Gyldendal Multi 9. Der suppleres med egne materialer, opgaver og noter.

Skriftligt arbejde:

I løbet af året vil der være 3 store afleveringer, samt en terminsprøve. Derudover vil der være supplerende skriftlige opgaver, som understøtter og træner de emner, som vi gennemgår i løbet af året. 9. klasse vil arbejde med prøver fra prøv.dk og webproever.dk

10. klasse - Underviser: Nils Kristensen

10vis - Underviser: Jakob Jørgensen

Formål

at eleverne udvikler matematiske kompetencer og opnår viden og kunnen således, at de bliver i stand til at begå sig hensigtsmæssigt i matematikrelaterede situationer vedrørende dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Eleverne skal erfare at matematik rummer redskaber til problemløsning, argumentation og kommunikation.

Forudsætninger

På Bornholms Efterskole forudsætter vi, at eleverne har fulgt undervisning i matematik fra 0 - 9. klassetrin. Det betyder at eleverne forud for sin 10. klasse har arbejdet med de for ministeriets 4 bestemte emner: - Matematiske kompetencer - Tal og algebra - Geometri og måling - Statistik og sandsynlighed.

Indhold

Test
Matematikkompetencer
Digitale hjælpemidler
Reelle tal
Tema fraktaler
Ikke lineære funktioner
Trigonometri
Tema Arkitektur

Penge og økonomi
Algebra
Geometri og måling
Statistik og sandsynlighed
Ræsonnement og beviser
Skriftlig matematik
Mundtlig matematik

Materialer og platforme og hjælpemidler

Vi arbejder i Matema10k og på Gyldendals matematik portal. Herudover bruger vi materiale fra regneregler.dk, matematikbanken,.dk, proev.ventures.dk, youtube.com og egne opgaver. Vi benytter os af de digitale hjælpemidler: Excel, Powerpoint, Wordmat, Geogebra og app.creately.com. og alle elever har Office 365 på deres PC. Alle elever har PC eller Mac med til undervisning. Vi arbejder ud fra platformen Teams. Her ligger alle undervisningsressourcer og alle opgaver og forklaringer. VIS-elever kan tilgå materialet tilpasset deres faglige udfordringer ved hjælp af App-Writer og NOTA.

Emner:

I undervisningen i 10. klasse skal vi sammen have gennemgået disse emner:
Digitale hjælpemidler, valuta, tal, regnearter og deres hierarki, brøker, procentregning, ligninger og reduktion, koordinatsystem, funktioner og grafer, formler, kendte og ukendte, figurer, plan geometri, rum geometri, enheder og omregning, trigonometri, konstruktion, lighedannedhed, kongruens og målestoksforhold, tegning i perspektiv, kombinatorik, sandsynlighed og chance, statistik og kombinatorik

Materiale:

Materialeerne vi bruger hentes fra www.matematik.gyldendal.dk, www.matematikbanken.dk, www.regneregler.dk, www.prøv.dk, www.webproever.dk, Formelsamling fra www.uvm.dk, test fra skole.hogrefe.dk, Frydenlund matema10k. Der suppleres med egne materialer, opgaver og noter.

Skriftligt arbejde:

I løbet af året vil der være 3 store afleveringer, samt en terminsprøve. Derudover vil der være supplerende skriftlige opgaver, som understøtter og træner de emner, som vi gennemgår i løbet af året. 10. klasse vil arbejde med 10. klasses prøver fra <https://materialeplatform.emu.dk/>

2.3 Engelsk for 8., 9., og 10. klasse

8.kl. – underviser: Johan Carlsen
9.kl. – underviser: Sisse Baunsgaard
10.kl. – underviser: Johan Carlsen
9./10.VIS – underviser: Sisse Baunsgaard

8. klasse (inkl. VIS-elever) – Underviser – Johan Carlsen

Formål

Formålet med engelskundervisningen på Bornholms Efterskole er, at eleverne skal udvikle deres sproglige kompetencer og viden om kultur og samfund, således at de kan anvende det engelske sprog nationalt og globalt med henblik på deres fremtidige liv.

Eleverne skal videreudvikle deres allerede opnåede færdigheder, så de kan forstå talt og skrevet engelsk og kan udtrykke sig både mundtligt og skriftligt.

Endvidere skal eleverne udvikle og øge deres bevidsthed og nysgerrighed om sproget, så de bevarer lysten til fremadrettet at beskæftige sig med sprog og kultur.

Indhold og tilrettelæggelse

Engelskfaget indeholder 3 kompetenceområder som tilsammen udgør fagets helhed:

- Mundtlig kommunikation

- Skriftlig kommunikation
- Kultur og samfund

Med udgangspunkt i ovennævnte kompetenceområder arbejder vi på Bornholms Efterskole ud fra de færdigheder og kompetencer eleverne kommer med ved skolestart og arbejder hen imod at eleverne på 8. klassetrin skal kunne forstå hovedindholdet i lette fagtekster, udveksle enkle, forberedte informationer om faktuelle emner. De skal med støtte kunne tale om faktuelle emner og anvende ord og fraser fra hverdagsprog og enkelt fagsprog. Eleverne skal opnå at kunne skrive forståeligt og sammenhængende på engelsk samt anvende de mest grundlæggende bøjningsformer og syntaktiske strukturer. Ydermere skal eleverne på 8. klassetrin kunne give eksempler på forskelle og ligheder mellem kultur- og samfundsforhold i eget land og i engelsksprogede områder samt deltage i udveksling af enkel information og produkter med elever i udlandet.

Med afsæt i fagets færdigheds- og vidensmål for 8. klassetrin tilstræber vi at skabe en alsidig undervisning på følgende måde:

Mundtlighed

Diskussioner, interviews, dialog, drama, sproglege, fortælling, fremlæggelser, rollespil, lytte til film, sange og andre indtalte lydclip mm.

Skriftlighed

Læse diverse tekster såsom artikler, lyrik, noveller, internetsider, romaner mm.

Skrive referater, resuméer, oversættelser, digte, anmeldelser, klassiske stileoplæg, arbejds-spørgsmål, grammatik mm.

Kultur og samfund

Viden om lande og kulturer via tekster, film, nyhedsudsendelser, sange, dialog, lytning til accenter, forståelse af The British Empire mm.

Grammatik

Ordklasser, kongruens, ordstilling, bøjning og tider, retstavning og tegnsætning.

Vi tilrettelægger undervisningen ud fra 4-6 tematiske emner i løbet af året, hvor vi tilgodeser Fælles Mål for engelskfaget på 8. klassetrin. Afsættet for undervisningen ligger i de læringsmål læreren fastsætter for emnet.

Metode:

Vi benytter mange forskellige arbejdsformer bl.a. gruppearbejde, pararbejde, cooperative learning, fremlæggelser, individuelle selvstændige projekter.

Eleverne arbejder med emner og tekster, hvori de skal forholde sig sagligt til stillede opgaver og problemstillinger. Arbejdet foregår i plenum som tavleundervisning, i grupper og enkeltvis.

For alle elever gælder det, at der trænes mundtlige og skriftlige færdigheder ved hjælp af opgaver, prøveoplæg og grammatik. Dilemmaspil, argumentation og quizzer skal ligeledes være med til at træne ordforråd og mundtlighed.

Tekster og opgaver vil have en sværhedsgrad der kræves for at være prøveegnet, men undervisningsmetoden vil blive differentieret til elevernes behov ved f.eks. oplæsning eller oversættelse af tekster. Grammatiske opgaver differentieres til elevernes faglige niveau.

Der arbejdes med følgende emner:

- US Selection
- Travelling
- Making a Difference
- Fjerde emne aftales med klassen

Materialer:

- Engelskfaget.dk (Clioonline.dk) og Gyldendal.dk

Der vil blive hentet yderligere materiale afhængigt af emne fra:

- BBC.CO.UK/newsround
- Relevante hjemmesider på internettet

It i undervisningen og digitale hjælpemidler (VIS):

Undervisningsmateriale tager udgangspunkt i digitale platforme og VIS-elever kan tilgå materialet tilpasset deres faglige udfordringer ved hjælp af App-Writer og NOTA.

Slutmål

Undervisningen i engelsk i 8. klasse på Bornholms Efterskole skal lede frem mod Fælles Mål for 8. klassetrin:

- Eleven kan deltage i kortere samtaler og give korte, sammenhængende fremstillinger af almindelige situationer og emner på engelsk.
- Eleven kan forstå og skrive kortere tekster i forskellige genrer på engelsk.
- Eleven kan indgå i enkle kulturmøder ved brug af forskellige medier.

9. kl.+9VIS+10VIS – underviser: Sisse Baunsgaard

Formål

Formålet med engelskundervisningen på Bornholms Efterskole er, at eleverne skal udvikle deres sproglige kompetencer og viden om kultur og samfund, således at de kan anvende det engelske sprog nationalt og globalt med henblik på deres fremtidige liv.

Eleverne skal videreudvikle deres allerede opnåede færdigheder, så de kan forstå talt og skrevet engelsk og kan udtrykke sig både mundtligt og skriftligt.

Endvidere skal eleverne udvikle og øge deres bevidsthed og nysgerrighed om sproget, så de bevarer lysten til fremadrettet at beskæftige sig med sprog og kultur.

Indhold og tilrettelæggelse

Engelskfaget indeholder 3 kompetenceområder og som tilsammen udgør fagets helhed:

- Mundtlig kommunikation
- Skriftlig kommunikation
- Kultur og samfund

Med udgangspunkt i ovennævnte kompetenceområder arbejder vi på Bornholms Efterskole ud fra de færdigheder og kompetencer eleverne kommer med ved skolestart.

På 9. klassetrin bruges sproget fortsat som kommunikationsmiddel, men med øget fokus på formål, præcision og nuancering. Eleverne skal kunne forstå hovedindholdet af autentiske tekster om samfundsrelaterede emner og kunne deltage aktivt i en uforberedt samtale, ligesom de skal kunne give sammenhængende fremstillinger på basis af indhentede informationer.

Det skriftlige arbejde skal nu have større fokus som et selvstændigt kommunikativt redskab. Eleverne skal kunne udtrykke sig skriftligt afpasset hensigt, modtager og situation i længere sammenhængende tekster, ligesom de skal kunne give og modtage respons i det skriftlige arbejde.

Ydermere skal eleverne kunne tilegne sig viden om sproglige regler, normer og værdier i forskellige kulturer og samfund og på baggrund af dette kunne agere i spontane internationale kultur møder.

Undervisningen foregår på engelsk og skal forberede eleverne på den senere anvendelse af engelsk i uddannelsessystemet. Eleverne skal nu kunne arbejde mere selvstændigt og med større grad af medbestemmelse. Samtidig har vi de afsluttende prøver, som et primært fokus.

Med afsæt i fagets færdigheds- og vidensmål på 9. klassetrin tilstræber vi at skabe en alsidig undervisning på følgende måde:

Mundtlighed

Diskussioner, interviews, dialog, drama, sproglege, fortælling, fremlæggelser, rollespil, lytte til film, sange og andre indtalte lydklip mm.

Skriftlighed

Læse diverse tekster såsom artikler, lyrik, noveller, internetsider, romaner mm.

Skrive referater, resuméer, oversættelser, digte, anmeldelser, klassiske stileoplæg, arbejds-spørgsmål, grammatik mm.

Kultur og samfund

Viden om lande og kulturer via tekster, film, nyhedsudsendelser, sange, dialog, lytning til accenter, forståelse af The British Empire mm.

Grammatik

Ordklasser, kongruens, ordstilling, bøjning og tider, retstavning og tegnsætning.

Vi tilrettelægger undervisningen ud fra 4-6 tematiske emner i løbet af året, hvor vi tilgodeser Fælles Mål for engelskfaget på 9. klassetrin. Afsættet for undervisningen ligger i de læringsmål læreren fastsætter for emnet.

Vi benytter mange forskellige arbejdsformer bl.a. gruppearbejde, pararbejde, cooperative learning, fremlæggelser, individuelle selvstændige projekter og prøveforberedende øvelser.

Ud fra de muligheder skolens samlede årsplan giver, tilrettelægger vi engelskundervisningen med anderledes temaaftener, emneuger, fagdage og foredrag.

Der arbejdes med følgende emner:

- Slavery to Civil Rights
- Racism
- Events that shock the World
- Living Amish

It i undervisningen og digitale hjælpemidler (VIS):

Undervisningsmateriale tager udgangspunkt i digitale platforme og VIS-elever kan tilgå materialet tilpasset deres faglige udfordringer ved hjælp af App-Writer og NOTA.

Slutmål

Undervisningen i engelsk i 9.+9VIS på Bornholms Efterskole skal lede frem mod Fælles Mål for 9. og 10. klassetrin:

- Eleven kan deltage i længere, spontane samtaler og argumentere for egne synspunkter på engelsk
- Eleven kan forstå og skrive længere sammenhængende tekster med forskellige formål på engelsk

- Eleven kan agere selvstændigt i internationale kulturmøder på baggrund af forståelse af kulturelle og samfundsmæssige forhold.

10. klasse – underviser: Johan Carlsen

Formål

Formålet med engelskundervisningen på Bornholms Efterskole er, at eleverne skal udvikle deres sproglige kompetencer og viden om kultur og samfund, således at de kan anvende det engelske sprog nationalt og globalt med henblik på deres fremtidige liv.

Eleverne skal videreudvikle deres allerede opnåede færdigheder, så de kan forstå talt og skrevet engelsk og kan udtrykke sig både mundtligt og skriftligt.

Endvidere skal eleverne udvikle og øge deres bevidsthed og nysgerrighed om sproget, så de bevarer lysten til fremadrettet at beskæftige sig med sprog og kultur.

Indhold og tilrettelæggelse

Engelskfaget indeholder 3 kompetenceområder, der tilsammen udgør fagets helhed:

- mundtlig kommunikation
- skriftlig kommunikation
- kultur og samfund

Med udgangspunkt i ovennævnte kompetenceområder arbejder vi på Bornholms Efterskole ud fra de færdigheder og kompetencer eleverne kommer med ved skolestart. Vi fokuserer på udviklingen af alle sprogets facetter og har samtidigt de afsluttende prøver, som et primært fokus.

Med afsæt i fagets færdigheds- og vidensmål tilstræber vi os at skabe en alsidig undervisning:

Mundtlighed

Diskussioner, interviews, dialog, drama, sproglege, fortælling, fremlæggelser, rollespil, lytte til film, sange og andre indtalte lydclip mm.

Skriftlighed

læse diverse tekster såsom artikler, lyrik, noveller, internetsider, romaner mm.
skrive referater, resuméer, oversættelser, digte, anmeldelser, klassiske stileoplæg, arbejdsspørgsmål, grammatik mm.

Kultur og samfund

Viden om lande og kulturer via tekster, film, nyhedsudsendelser, sange, dialog, lytning til accenter, forståelse af The British Empire mm.

Grammatik

Ordklasser, kongruens, ordstilling, bøjning og tider, retstavning og tegnsætning.

Vi tilrettelægger undervisningen ud fra 4-6 tematiske emner i løbet af året, hvor vi tilgodeser de fælles mål for engelskfaget i 8., 9. og 10. klasse. Afsættet for undervisningen ligger i de læringsmål læreren fastsætter for emnet.

Vi benytter mange forskellige arbejdsformer bl.a. gruppearbejde, pararbejde, cooperative learning, fremlæggelser, individuelle selvstændige projekter og prøveforberedende øvelser.

Lærerne samarbejder i teams, så undervisning på tværs af klasserne kan også forekomme.

Der arbejdes med følgende emner:

- Our generation
- Fame
- Apartheid
- Slavery and Civil Rights
- Relationships

Slutmål

Undervisningen i engelsk skal lede frem mod de fælles faglige fastsatte mål på 10. klassetrin i grundskolen.

- Eleven kan deltage i længere, spontane samtaler og argumentere for egne synspunkter på engelsk
- Eleven kan forstå og skrive længere sammenhængende tekster med forskellige formål på engelsk
- Eleven kan agere selvstændigt i internationale kulturmøder på baggrund af forståelse af kulturelle og samfundsmæssige forhold

Materialer

Der arbejdes primært med materialer fra Gyldendals fagportal: engelsk.gyldendal.dk
Dette suppleres med andre platforme og materialer af forskellig art.

2.4 Historie for 8. og 9. klasse

Undervisere:

8.kl.: Ronnie Olsen

9.kl. og 9Vis: Mads Pilegaard

8. klasse – underviser: Ronnie Olsen

Emner

- Introforløb; "Hvad er Historie?"
- Det tidlige Danmark (Vikingetiden og den tidlige middelalder)
- Danmark (og Europa) fra 1939-1945 (Anden Verdenskrig)
- Bornholm 1945+ og Danmark i den kolde krig

Materialer

Undervisningen vil tage udgangspunkt i at alle elever har adgang til egen computer. "Microsoft Teams" vil blive brugt som udgangspunkt for elevernes arbejde.

Materialerne som vil blive benyttet i historieundervisningen, vil blive indhentet fra følgende kilder: <https://historie.gyldendal.dk/>, <https://danmarkshistorien.dk/>, <https://www.dr.dk/drtv/>, <https://lex.dk/>, <https://leksikon.org/>, <https://videnskab.dk/>. Der vil blive inddraget materialer fra andre kilder hvis de er relevante for

undervisningen, -fx ved filmvisning (biografbesøg), og besøg på museum, Dybbøl Mølle, Hammershus m.m. Dertil vil der være eksterne undervisere, foredragsholdere, guider osv.

Opgaver

Der vil som udgangspunkt ikke være fastlagt obligatoriske opgaver i historie for 8.klasse, dog vil der løbende være mindre skriftlige opgaver og fremlæggelser ved slutningen af et emnes forløb. Derudover vil elevernes viden løbende blive "testet" via diverse quizzer.

Store dele af ovennævnte undervisning vil foregå på skolerejser, hvor eleverne også vil få kendskab til den lokale historie.

9. klasse og 9Vis - underviser: Mads Pilegaard

Emner

- Introforløb "Hvad er Historie?"
- Det tidlige Danmark" (bestående af Vikingetiden og den tidlige middelalder)
- Europa og Danmark i Anden Verdenskrig
- Bornholm 1945+ og Danmark i Den Kolde Krig
- Eksamensforberedelse, repetition, eller selvvalgt opgave

Materialer

Undervisningen vil tage udgangspunkt i at alle elever har adgang til egen computer. Microsoft Teams vil bruges som udgangspunkt for elevernes arbejde.

Materialerne som vil blive benyttet i historieundervisningen, vil blive indhentet fra følgende kilder: <https://historie.gyldendal.dk/>, <https://danmarkshistorien.dk/>, <https://www.dr.dk/drtv/>, <https://lex.dk/>, <https://leksikon.org/>, <https://videnskab.dk/>, samt der vil blive inddraget artikler og andet materiale fra andre kilder hvis de er relevante for undervisningen, -fx ved filmvisning (biografbesøg), og besøg på museum, Dybbøl Mølle, Hammershus m.m. Dertil vil der være eksterne undervisere, foredragsholdere, guider osv. Der vil også løbende suppleres med materialer fra egne noter.

Dele af ovennævnte undervisning vil foregå på skolerejser, hvor eleverne også vil få kendskab til den lokale historie.

Opgaver

Ved hvert emne-forløbs udgang skal eleverne enten aflevere en skriftlig opgave om emnet, eller holde en kort fremlæggelse, så eleven viser sin forståelse af emnet.

Eleverne skal endvidere lære at forholde sig kildekritisk.

Derudover vil elevernes viden løbende blive "testet" via diverse quizzer, såsom fx en "Kahoot".

I tilfælde af at Historie ikke vil blive trukket til eksamen, skal eleverne ved skoleårets afslutning, i grupper, aflevere en opgave bestående af 3-5 siders skriftligt arbejde samt en fremlæggelse med PowerPoint præsentation, af et selvvalgt (godkendt af underviser) emne.

2.5 Samfundsfag for 8. og 9. klasse

Undervisere:

8.kl.:Ronnie Olsen

9.kl. og 9Vis: Mads Pilegaard

Der kan også være eksterne undervisere, foredragsholdere osv. indblandet i undervisningen som året skrider frem, dette er dog ej planlagt på nuværende tidspunkt).

8.klasse – underviser: Ronnie Olsen

Emner:

Undervisningen i samfundsfag vil bestå af følgende emner:

1. Introforløb ("Hvad er Samfundsfag?")
2. Forskellige styreformer og landes forskellighed
3. Det danske demokrati og de danske partier

4. Identitet, dannelse, mennesket/individet i samfundet, LGBT, BLM m.m.
5. Pandemier (covid-19), den tredje verden, U-lande, klima-kriser
6. Fagre nye verden/Fremtidens verden

Materialer:

Materialerne som vil blive benyttet i samfundsfagsundervisningen, vil blive indhentet fra følgende kilder: <https://samfundsfag.gyldendal.dk/>, <https://www.ft.dk/>, <https://www.dr.dk/drtv/>, <https://lex.dk/>, <https://leksikon.org/>, <https://videnskab.dk/>, samt der vil blive inddraget materialer fra andre kilder hvis de er relevante for undervisningen, -fx ved filmvisning. Derudover vil vi besøge samtlige af de danske politiske partiers hjemmesider.

Dele af ovennævnte undervisning vil foregå på skolerejser, hvor eleverne også stifter bekendtskab med det dansk/tyske grænseland, identitet, danskhed og demokrati i grænselandet.

Opgaver:

Der vil som udgangspunkt ikke være fastlagt obligatoriske opgaver i samfundsfag for 8.klasse, dog vil der løbende være mindre skriftlige opgaver, og fremlæggelser ved slutningen af et emnes forløb. Derudover vil elevernes viden løbende blive "testet" via diverse quizzer.

Der kan også være eksterne undervisere, foredragsholdere osv. indblandet i undervisningen som året skrider frem, dette er dog ej planlagt på nuværende tidspunkt).

9.klasse og 9Vis – underviser: Mads Pilegaard

Emner:

Undervisningen i samfundsfag vil bestå af følgende emner:

1. Introforløb ("Hvad er Samfundsfag?")
2. FN's børnekonvention (samarbejde med 10.kl.)
3. Det danske demokrati, grundloven og de danske partier
4. Identitet, dannelse, mennesket/individet i samfundet, LGBT, BLM m.m.
5. Pandemier (covid-19), den tredje verden, U-lande, klima kriser
6. Fagre nye verden/Fremtidens samfund, teknologiens udvikling og menneskets plads i det

Afslutningsvis vil der være repetition af skoleårets emner.

Materialer:

Materialerne som vil blive benyttet i samfundsfagsundervisningen, vil blive indhentet fra følgende kilder: <https://samfundsfag.gyldendal.dk/>, <https://www.ft.dk/>, <https://www.dr.dk/drtv/>, <https://lex.dk/>, <https://leksikon.org/>, <https://videnskab.dk/>, der vil også blive inddraget materialer fra andre kilder hvis de er relevante for undervisningen, -fx ved filmvisning. Derudover vil vi besøge samtlige af de danske politiske partiers hjemmesider. Samt diverse nyhedsmedier, deres hjemmesider og sociale medier.

Dele af ovennævnte undervisning vil foregå på skolerejser, hvor eleverne også stifter bekendtskab med det dansk/tyske grænseland, identitet, danskhed og demokrati i grænselandet.

Opgaver:

Der vil løbende være mindre skriftlige opgaver, og fremlæggelser ved slutningen af et emnes forløb.

I forløbet om "De danske partier" vil der skulle udarbejdes, i grupper, en PowerPoint fremlæggelse om ét parti pr. gruppe.

Derudover vil elevernes viden løbende blive "testet" via diverse quizzer.

2.6 Naturfag for 8. og 9. klasse

Undervisere:

8.kl.: Jakob Jørgensen og Mads Pilegaard

9.kl. og 9Vis: Jakob Jørgensen og Mads Pilegaard

Naturfag - 8. klasse

Metode

Fagene fysik/kemi, biologi og geografi samlæses i en egentlig naturfagsundervisning. Der veksles imellem praktiske øvelser og teoretisk indlæring ved forelæsninger, selvstudie og gruppearbejde. Klasserne er opdelt på hvert klassetrin.

Umiddelbart før eksamensperioden arbejdes der målrettet mod eksamen for 9. klasse, imens der videnuddybygges for 8. klasserne, der afsluttes med en årsprøve i naturfag. Der tages på skolerejser til Skolerejser til Bindernæs Efterskole, hvor eleverne skal rense spildevand og Tinglev Efterskole, hvor Danfoss' skoletjenesteforløb afprøves.

Viden

- Enkle naturfaglige problemstillinger, begreber og modeller
- Fagets fagsprog
- Fagets arbejdsmetode
- Fysiske, kemiske eller biologiske forhold i konkrete udvalgte praktiske naturfaglige emner.

Færdigheder

- Anvende enkle naturfaglige modeller
- Beskrive enkle naturfaglige begreber
- Demonstrere kendskab til naturfaglige problemstillinger
- Anvende fagets fagsprog både i tekst og tale
- Under vejledning gennemføre praktisk arbejde og undersøgelser.

Kompetencer

- Anvende enkle naturfaglige modeller til at forklare problemstillinger med naturfagligt indhold
- Selvstændigt og i samarbejde med andre forestå/opstille enkle former for praktisk arbejde og undersøgelser
- Præsentere praktisk arbejde og undersøgelse
- Forholde sig nysgerrigt til naturfaglige fænomener og konsekvenser heraf.

Emner

- Teknologiens betydning for menneskers sundhed og levevilkår, herunder robotteknologi, livsstilssygdomme, brændstoffer, klimaforandringer og befolkningsudvikling.
- Drikkevandsforsyning for fremtidige generationer, herunder vandets kredsløb, rensningssystemer, global vandmangel, befolkningsvandring og mikrobiologi.
- Bæredygtig energiforsyning for fremtidige generationer, herunder energiomsætning og de 7 energiformer, adfærd og energiforbrug, naturens ressourcer og råstoffer.
- Menneskets udvikling gennem kost og motion, herunder kroppens kredsløb og funktion, kost, folkesundhed, og evolution.

Kilder

Naturfagsprøven.gyldendal.dk, Kosmos C, Ny Prisma 8 og 9. Diverse netartikler og Youtube videoer bruges som supplement.

Naturfaglige besøg på Bornholm - Disse ture har været sammen med 9. klasserne i naturfag.

Besøge solcellepark, Rønne Havns vindmølle lager, geologiske besøg (sprækkedale, skiffervandfald, freddede fortidsområder og granitbrud)

Vi vil lave et tværfagligprojekt omhandlende BE på Mars med samfundsfagsholdene.

Naturfag - 9. klasse og 9Vis

Metode

Fagene Fysik/kemi, biologi og geografi samlæses i en egentlig naturfagsundervisning. Der veksles imellem praktiske øvelser og teoretisk indlæring ved forelæsninger, selvstudie og gruppearbejde. Klasserne er opdelt på hvert klassetrin. Umiddelbart før eksamensperioden arbejdes der målrettet mod eksamen for 9. klasse.

Viden

- Naturfaglige begreber og modeller
- Naturfaglige problemstillinger omkring menneskets resourceforbrug
- Fagets arbejdsmetode
- Fysiske, kemiske eller biologiske forhold i konkrete udvalgte praktiske naturfaglige emner.

Færdigheder

- Anvende fagets fagsprog korrekt i tekst og tale
- Ud fra praktisk arbejde og undersøgelser forklare videnskabelige problemstillinger, begreber og modeller
- Ud fra praktisk arbejde og undersøgelser formidle resultaterne heraf
- Ud fra praktisk arbejde og undersøgelser formidle enkle naturfaglige teorier
- Gennemføre praktisk arbejde og undersøgelser sikkerhedsmæssigt korrekt.

Kompetencer

Eleven skal kunne:

- Anvende naturfaglige arbejdsmetoder til undersøgelse af og forklaring på naturfaglige problemstillinger
- Ud fra praktisk arbejde og undersøgelser diskuterer enkle naturfaglige problemstillinger, begreber og modeller
- Finde og redegøre for relaterede naturfaglige problemstillinger
- Reflektere over resultater af praktisk arbejde og undersøgelser.

Emner

- Teknologiens betydning for menneskers sundhed og levevilkår, herunder robotteknologi, livsstilssygdomme, brændstoffer, klimaforandringer og befolkningsudvikling.
- Drikkevandsforsyning for fremtidige generationer, herunder vandets kredsløb, rensningssystemer, global vandmangel, befolkningsvandring og mikrobiologi.
- Bæredygtig energiforsyning for fremtidige generationer, herunder energiomsætning og de 7 energiformer, adfærd og energiforbrug, naturens ressourcer og råstoffer.
- Menneskets udvikling gennem kost og motion, herunder kroppens kredsløb og funktion, kost, folkesundhed, og evolution.

Ud af huset:

Naturfaglige besøg på Bornholm. Besøge solcellepark, Rønne Havns vindmølle lager, geologiske besøg (sprækkedale, skiffervandfald, fredede fortidsområder og granitbrud). Skolerejser til Bindernæs Efterskole med rensning af spildevand og Tinglev Efterskole, hvor Danfoss' skoletjenesteforløb afprøves.

Kilder

Naturfagsprøven.gyldendal.dk, Kosmos C, Ny Prisma 8 og 9. Diverse netartikler og Youtube videoer bruges som supplement. Egne noter.

Naturfaglige besøg på Bornholm - Disse ture har været sammen med 8. klasserne i naturfag.

Besøge solcellepark, Rønne Havns vindmølle lager, geologiske besøg (sprækkedale, skiffervandfald, fredede fortidsområder og granitbrud)

Vi vil lave et tværfagligprojekt omhandlende BE på Mars med samfundsfagsholdene.

2.7 Idræt

8., 9.klasse og 9Vis - Undervisere: Jakob Jørgensen, Nils Kristensen, Bjarne Holm og Henriette Rolsted

Formålet med undervisningen i idræt er, at eleverne gennem alsidige idrætslige læringsforløb, oplevelser, erfaringer og refleksioner opnår færdigheder og tilegner sig kundskaber, der medfører kropslig og almen udvikling.

Eleverne skal have mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at udøve idræt og udvikle forudsætninger for at forstå betydningen af livslang fysisk udfoldelse i samspil med natur, kultur og det samfund og den verden, de er en del af. Eleverne skal opnå indsigt i og få erfaringer med vilkår for sundhed og kropskultur. Undervisningen skal give eleverne forudsætninger for at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab.

Vi tilstræber, at undervisningen bibringer eleverne erfaringer og styrker deres egne muligheder inden for kompetenceområderne: "Alsidig idrætsudøvelse", "Idrætskultur og relationer" og "Krop, træning og trivsel".

Eleverne vil på skolerejser besøge GAME, Kbh, hvor der er street fodbold, parkour, basket og dance på programmet. Derudover vil de på Bindernæs Efterskole afprøve klatring og beach-volley.

Vi vil arbejde varieret i kortere eller længere forløb med nedenstående områder:

- Løb, spring og kast
- Boldbasis og boldspil - herunder slagbold
- Opvarmning
- Dans og udtryk
- Kropbasis og redskaber
- Fysisk træning
- Natur- og udeliv

Valgte temaer:

- Idræt og samarbejde
- Idræt og musik
- Idræt og sundhed
- At gøre hinanden gode

De fire temaer, der er valgt indgår, indtænkes, diskuteres og vurderes i de fysiske aktiviteter. Temaet "idræt og samarbejde" lægges både ind som rene samarbejdsopgaver med efterfølgende refleksioner, samt som refleksioner ind i de mere traditionelle idrætsaktiviteter/spil og i deres eget boldspil.

Vi vil arbejde med "Idræt og musik" i forbindelse med opvarmning, fysisk træning og dans. Her vil tale om musikkens betydning for de enkelte aktiviteter.

I forbindelse med temaet "Idræt og sundhed", vil vi bl.a. arbejde med/tale om vores idrætsvaners betydning for vores sundhed og trivsel.

Undervejs i de forskellige forløb inddrages teori. Der stoppes op, reflekteres, diskuteres og justeres for så at afprøve det i praksis. En del af idrætsteorien/krops-basis teorien vil blive "læst" som mere traditionel "tavle" undervisning med små teoretiske oplæg i form af relevant udpluk af idrætsteori, artikler, film mm. Det efterfølges af opgaver/afprøvninger/vurderinger. Det er også her idrættens betydning kulturelt, vil blive behandlet mere indgående. Vi vil primært arbejde ud fra bøgerne Idrættens ABC.

2.8 Tysk for 8., 9. og 10. klasse

Undervisere:

8.kl.: Jutta Karsten og Johan Karlsen

9.kl og 9Vis.: Jutta Karsten og Johan Carlsen

10.kl og 10Vis.: Jutta Karsten og Johan Carlsen

8.klasse:

Formål: At eleverne får indsigt i og forståelse for sociale og kulturelle forhold i tysktalende lande for derved at styrke deres forståelse for forholdet mellem egen kultur og fremmede kulturer. Undervisningen i tysk skal

derfor give eleverne kundskaber og færdigheder i at forstå talt og skrevet tysk samt i at udtrykke sig mundtligt og skriftligt på tysk.

På skolerejsen til Tinglev Efterskole skal eleverne afprøve deres mundtlige færdigheder i Flensborg.

Midler:

For at opnå ovenstående skal undervisningen i tysk være fokuseret på følgende hovedområder:

- sprog, sprogbrug og sprogtilegnelse
- kommunikation
- kultur- og samfundsforhold

Herunder skal der arbejdes med:

- det tyske sprogs ordforråd, grammatik og udtale
- ligheder og forskelle mellem tysk på den ene side og dansk og andre fremmedsprog på den anden
- opslag i online ordbøger og andre digitale informationskilder
- dramatisering der placerer sproglig adfærd naturligt i en given situation
- at læse, bearbejde og forstå forskellige teksttyper, herunder billeder og film
- at udtrykke sig hensigtsmæssigt i samtaler og i sammenhængende mundtlige og skriftlige fremstillinger på en måde, der er relevant i den givne kommunikative situation
- nyere tysk historie og samfundsforhold
- dagligliv, værdier og normer i tysktalende lande
- ligheder og forskelle mellem tysk kultur og dansk kultur/andre kulturer.

Temaer:

- In der Familie
- Ich
- Freizeit-schöne Zeit
- Ab ins Ausland
- Andre temaer aftales med klassen

Materialer:

Tekster, videoer, lytteøvelser, opgaver mv. fra diverse websites bl.a.:

tysk.gyldendal.dk (Gyldendals fagportaler)

goethe.de (Goethe Institut)

sproglinks.dk

tyskbanken.dk

Duolingo.com (Trænings-App)

Diverse film (DVD mv.)

Opgaver fra hæftet "Gut Gemacht"

Tysk – 9. klasse og 9Vis

Formål

At eleverne får indsigt i og forståelse for sociale og kulturelle forhold i tysktalende lande for derved at styrke deres forståelse for forholdet mellem egen kultur og fremmede kulturer. Undervisningen i tysk skal derfor give eleverne de nødvendige kundskaber og færdigheder i at forstå talt og skrevet tysk samt i at udtrykke sig mundtligt og skriftligt på tysk.

På skolerejsen til Tinglev Efterskole skal eleverne afprøve deres mundtlige færdigheder i Flensborg.

Midler

For at opnå ovenstående skal undervisningen i tysk være fokuseret på følgende hovedområder:

Sprog, sprogbrug og sprogtilegnelse

Kommunikation

Kultur- og samfundsforhold

Herunder skal der arbejdes med

- Ordforråd, grammatik og udtale
- Ligheder og forskelle mellem tysk på den ene side og dansk og andre fremmedsprog på den anden
- Opslag i online ordbøger og andre digitale informationskilder
- Dramatisering der placerer sproglig adfærd naturligt i en given situation
- At læse, bearbejde og forstå forskellige teksttyper, herunder billeder og film
- At udtrykke sig hensigtsmæssigt i samtaler og i sammenhængende mundtlige og skriftlige fremstillinger på en måde, der er relevant i den givne kommunikative situation
- Nyere tysk historie og samfundsforhold
- Dagligliv, værdier og normer i tysktalende lande
- Ligheder og forskelle mellem tysk kultur og dansk kultur/andre

Temaer:

- In der Familie
- Richtig aussehen
- Die DDR
- Ich
- Andre temaer aftales med klassen

Materialer

Tekster, videoer, lytte-øvelser, opgaver mv. fra bl.a. Gyldendals fagportal: tysk.gyldendal.dk
goethe.de (Goethe Institut), sproglinks.dk + tyskbanken.dk, Duolingo.com (Trænings-App) + Diverse film (dvd'er, filmstriben mv.), Opgavehæfterne "Gut Gemacht"

Tysk - 10. kl. og 10Vis

Formål

At eleverne får indsigt i og forståelse for sociale og kulturelle forhold i tysktalende lande for derved at styrke deres forståelse for forholdet mellem egen kultur og fremmede kulturer. Undervisningen i tysk skal derfor give eleverne kundskaber og færdigheder i at forstå talt og skrevet tysk samt i at udtrykke sig mundtligt og skriftligt på tysk.

På skolerejsen til Tinglev Efterskole skal eleverne afprøve deres mundtlige færdigheder i Flensborg.

Midler

For at opnå ovenstående skal undervisningen i tysk være fokuseret på følgende hovedområder:

- Sprog, sprogbrug og sprogtilegnelse
- Kommunikation
- Kultur- og samfundsforhold

Herunder skal der arbejdes med:

- Ordforråd, grammatik og udtale
- Opslag i online ordbøger og andre digitale informationskilder
- Dramatisering der placerer sproglig adfærd naturligt i en given situation
- At læse, bearbejde og forstå forskellige teksttyper, herunder billeder og film
- Anvendelse af kommunikationsstrategier; udtrykke sig hensigtsmæssigt i samtaler og i sammenhængende mundtlige og skriftlige fremstillinger på en måde, der er relevant i den givne kommunikative situation
- Nyere tysk historie og samfundsforhold
- Dagligliv, værdier og normer i tysktalende lande

- Ligheder og forskelle mellem tysk kultur og dansk kultur/andre

Temaer:

- Zu jung und doch alt genug
- Ich
- Die DDR
- In der Familie
- Andre temaer aftales med klassen

Materialer

Tekster, videoer, lytte-øvelser, opgaver mv. fra bl.a. Gyldendals fagportal: tysk.gyldendal.dk
goethe.de (Goethe Institut), sproglinks.dk + tyskbanken.dk
Duolingo.com (Trænings-App) + Diverse film (dvd'er, filmstriben mv.) og opgavehæfterne "Gut Gemacht"

2.9 Fritagelse for tysk

Underviser: Ronnie Olsen og Henriette Rolsted

Formål:

Elever der er fritaget for tysk er alle oplyst om, at det kan have konsekvenser for deres videre uddannelsesvalg og at elevens forældre eller værge skal godkende fritaget. Alle elever der er fritaget, vil modtage erstatningsundervisning, imens den almene obligatoriske tysk undervisning foregår.

Erstatningsundervisningen: Dansk

Indhold og emner:

- Læsecafé
- Fiktionsfilmens oplevelse og samtale herom i plenum + tilhørende opgaver
- Billedanalyse
- Opinionstekster, debat og argumenterende tekster
- Øvelser i talens magt, retorik, appelformer og argumentation
- Øvelser i grammatik, tegnsætning og skrivning
- Øvelse i tilgang og løsning af termins- og prøveopgaver
- Andre emner aftales med elever

Materialer:

Gyldendal.dk, nyhedsmedier, udvalgte digitale termins- og prøveopgaver, lån af bøger på bibliotek eller digital portal

3.0 Håndværk og Design 8. klasse

Underviser: Jutta Karsten, Søren Kjølner og Henriette Rolsted

Formålsbeskrivelse

I faget Håndværk & Design er formålet at eleverne tilegner sig håndværksmæssige teknikker inden for forskellige faglige områder. Eleverne skal derudover opnå en viden om forskellige designprocesser.

Indhold

I Håndværk & Design vil undervisningen bestå af både en praktisk og en teoretisk del. Der arbejdes i den teoretiske del med forskellige designprocesser herunder skitser, projektering samt produktion af mockups og modeller.

Metode

Arbejdet med de enkelte emner kan være individuelle samt i grupper. Den håndværksmæssige del vil foregå mest i skolens erhvervskælder og udendørs eller andre egnede lokale til mindre opgaver inden for faget. I løbet af året kommer hulebyggeri til at danne rammen om mindre projekter, som naturligt bliver en del af

projektet: Fx pallemøbler, læderarbejde, pileflet samt fremstilling af stole/bænke, syning af tasker, puder, gardiner etc. Faget er lærerstyret, dvs. at der arbejdes med bundne opgaver, hvor eleverne selv vælger design og materialer inden for givne rammer.

Emner:

- Byg dine egne stylter
- Smykker af gummi og andre genbrugsmaterialer
- Julepynt af papir
- Opbevaring
- Pimp my Ride
- Væv et kulturmøde

Mål:

At eleverne får kendskab og kan benytte følgende proces som redskab til at nå fra første ide til fremstilling og præsentation af et færdigt design:

- Moodboard
- Skitser
- Materialer
- Afprøvning
- Teknikker
- Fremstilling
- Præsentation

Der vil indgå besøg af lokale kunsthåndværkere fra Bornholm, besøg på Bornholms Kunstmuseum, afveksling imellem at arbejde i teori (moodboard og skitse) til materialevalg og -kendskab, afprøvning og tilpasning, faglig undervisning af skolens pedel i brug af håndværksmæssige teknikker samt fremstilling. Præsentationen vil veksle mellem udstilling på skolen, julebazar og præsentation i klassen. Der veksles mellem individuelt og makker- og gruppearbejde.

4.0 Verdensborger på tur - alle 10. klasser

Undervisere: Johan Karlsen, Ronnie Olsen og Bjarne Holm

Formålsbeskrivelse

Eleverne i faget "Verdensborger på tur" skal gennem undervisningen opnå kendskab til og forståelse for samfund, politik og medier i en grad så de føler sig trygge ved at deltage i diskussioner og engagere sig. Eleverne får udvidet deres forståelse for almene begreber som de måske hidtil har taget for givet, men som de vil have gavn af at få konkretiseret og skabt et indblik i deres egenskab af at være borger i en globaliseret verden

Metode

Undervisning veksler mellem gennemgang af emner, elevpræsentationer, klassesamtaler og deltagelse i events ude af huset. Opgaverne stilles og udvikles i plenum og eleverne arbejder med løsningen af opgaver og problemstillinger i grupper eller individuelt. Dette skal lede hen mod at eleverne bliver i stand til at have en kildekritisk tilgang til et emne og at de gennem arbejdet med et emne kan formidle fakta og deres holdning på flere forskellige medier. Derfor arbejder vi sideløbende med mediekendskab. Eleverne får ligeledes en introduktion til politiske systemer, styreformer og magtstrukturer. Temaerne vil i høj grad være forbundet med tur ud af huset, hvor elever skal mødes med aktuelle seværdigheder og steder på øen, besøge lokale med særligt kendskab eller berøring med det aktuelle tema samt besøg af gæsteundervisere.

Der arbejdes ud fra udvalgte temaer:

- Arbejde – Hvem tilhører arbejdet?
- Arbejderbevægelsen
- Børnekonventionen
- Lokalt kendskab til historiske seværdigheder og sagnomspundne steder på Bornholm
- Folkemødet i Allinge
- Dilemmaer i det flerkulturelle Danmark.

- Medier
- Virksomhedsbesøg og erhvervskendskab
- Andre aktuelle temaer aftales med klassen

Materialer

Vi arbejder med flere forskellige materiale som nyhedsartikler, Politikens skoleavis, aktuelle og relevante nyheder fra forskellige nyhedsportaler fra indland og evt. udland, lokalhistorisk samling og egne materialer.

5.0 Fællestime (fælles almindende oplysning) – alle 8., 9. og 10. klasser

Undervisere: Ronnie Olsen, Finn Pedersen + alle undervisere på efterskolen roterer igennem skoleåret samt eksterne foredragsholdere og undervisere

Formål:

Faget er et fælles pædagogisk tilrettelagt samvær der har til formål at tilbringe eleverne en viden om den historie set i lyset af skolens værdigrundlag. Skabe rammen for oplevelse af fællesskab, demokratisk forståelse for store og mindre meningsskabende fællesskaber på skolen såvel som uden for skolen, at mennesket lever i politiske og demokratiske fællesskaber, og at demokrati skal forstås både som livsform og styreform samt erkende, handle og deltage i demokratiske processer, så eleverne kan forstå den samt de er en del af, og den fremtid de har mulighed for at være med til at forme.

Metode:

Undervisningen foregår fælles for alle klasser. Der fortælles, læses op og vises relevant dokumentar i skolens auditorium

Indholdet danner baggrund for diskussioner i plenum, hvor eleverne trænes i talens magt, retorik, appelformer og argumentation i en fælles forsamling.

Materialer:

Relevant tv-dokumentar, artikler, litteratur, nyheder samt egne noter

Opgaver

Der vil som udgangspunkt ikke være fastlagt obligatoriske opgaver i Fællestime. Elevernes viden vil løbende blive "testet" via diverse quizzes og samtaler i plenum.

Emner

- Almene problemstillinger, dilemmaer og stillingtagen dertil
- Digital dannelse og mobning
- Seksualundervisning
- Elevrådvalg og taletid
- Nyheder
- Retorik (etos, logos, patos)
- Skolens værdigrundlag og tankerne bag
- Demokrati og Kommunalvalg
- Erhvervsorientering
- 1. maj og Arbejderbevægelsen
- Forskellige filosofiske tænkere
- Religiøse og politiske ideologiers begyndelse
- Antropologi og Psykologi
- Det gode liv (det metafysiske selv)
- Andre aktuelle emner kan aftales med eleverne

6.0 Linjefag

Hver tirsdag er linjefagsdage, hvor eleverne undervises i den linje, de har valgt. Det forventes at alle elever har valgt en linje af lyst, og der tilstræbes et højt praktisk aktivitetsniveau. Året igennem har vi fem linjefagsuger med mulighed for fordybelse.

Fælles for alle tre linjer vil der indgå en løbende dansk og matematisk faglig dokumentation af dagene. Materialet vil indgå i elevernes egen linjebog for hele skoleåret.

Dansk:

Dokumentationen vil være tilpasset elevens faglige niveau, og veksler mellem teksttyper som:

- Forklarende
- Instruerende
- Berettende
- Beskrivende
- Evt. anden

Matematik:

- Budget
- Kend din lønseddel
- Start din egen virksomhed

6.1 Erhvervslinjen

Undervisere: Søren Madsen og Søren Kjøller

Formål

At give eleverne indblik, praksis, faglig viden og færdigheder indenfor nedenstående håndværksfag. Eleven skal gennem dialog og samarbejde erfare, at faget fordrer og fremmer kreativ virksomhed. Eleverne skal erfare at faget rummer redskaber til problemløsning, argumentation og kommunikation.

Struktur

Vi starter altid linjedagen op med at gennemgå dagens undervisning og opgaver. Vi fordeler eleverne mellem de forskellige opgaver i overensstemmelse med ønsker og behov for dagen.

Indhold på linjedage

Erhvervslinjen starter skoleåret med et introforløb. Holdet starter op med at se værkstedet og informeres omkring regler og sikkerhed på værkstedet samt procedurer og rutiner for rengøring og vedligeholdelse.

Eleverne får udleveret deres personlige værktøj samt sikkerhedsudstyr: Høreværn, sikkerhedssko, sikkerhedsbriller, handsker, tommestok og tømmerblyant.

Eleverne vil i de kommende uger blive undervist i teori samt efterfølgende praktisk arbejde på værkstedet, i området omkring skolen og bygningerne.

Der indlægges 5 ugers brobygningsforløb på Campus Bornholm. Eleverne vil her blive bekendt med forskellige værksteder og uddannelsesforløb.

Opgaver

- Nyt Bornholms Efterskole skilt ved indkørslen. Der skal måles ud til fundament og fjernes bevoksning, regnes ud hvor meget beton der skal til, samt graves ud og støbes fundament.
- Nye elevværelser i "Røde hus" Her indgår også ture til det lokale byggemarked, hvor eleverne lærer hvordan man finder de rette dimensioner træ, skruer og andet.
- Cykelskur til elevernes cykler, her skal regnes taghældning ud, graves jord af og fyldes op med stenmel.
- Renovering af altan på hovedbygningen.

- Flisebelægninger, her skal udregnes hvor mange m³ stabilgrus der skal til underlaget, samt stenmel til fugerne.
- Producere varer af forskellige typer til årets julebazar. Nisser af spejlskåret træ, julestjerne og andet.
- Maling af bygninger på skolen, her skal der regnes på hvor mange materialer der skal indkøbes, hvilken slags maling der skal bruges til de forskellige bygninger, træbeklædning og murværk.
- Terrasse rundt omkring Adventurehuset samt en solterrasse på græsplænen

Året igennem har Erhvervslinjen sideløbende med praktisk arbejde, teoriundervisning inden for udvalgte emner som:

- Tegning og diagramforståelse
- Fagforening og arbejdsmarkedets parter
- Vejledning i udformning af CV og jobansøgning
- Besøg hos håndværksmestre og virksomheder inden for forskellige håndværk
- Praktikforløb hos lokale håndværksmestre

Værktøjsgenkendelse og anvendelse

- Værktøjslære, navnene på de forskellige værktøjer og hvordan de anvendes.

Brobygning på Campus Bornholm:

Indhold

Sikkerhedskursus §17. Eleverne modtager et bevis på gennemført kursus, dette kan de benytte i deres videre uddannelser.

Strøm/IT

Teoriundervisning, opsætte og installere en række kontakter og lys. Her indgår både dansk og matematik.

Metal

Produktion af lille grill. Eleverne skal hver især læse og forstå en tegning, samt skære/klippe deres materialer ud og derefter svejse grillen sammen.

Eleven lærer grundlæggende brug af et Co2 svejseværk. Her indgår dansk og matematik.

Auto

Eleverne lærer hvordan man skifter dæk, olie og forskellige reservedele i motoren.

Murer

Eleverne skal mure en murstensvæg op, hvor de blandt andet skal lære at blande den rigtige slags mørtel i det rigtige forhold af cement. Her indgår matematik.

Tømrer

Eleverne skal producere et redskabsskur. Her lærer eleverne blandt andet hvordan en bygning er sammensat af fundament, gulv, vægge og tag. Her indgår geometri, plantegning, geogebra

Ud af huset

- Det lokale stenbrud, hvor der stadigvæk produceres råmaterialer til veje, stenhuggere og andet
- Besøg hos en af Danmarks største maskinforetninger, Jensen Danmark.
- Besøg af fagforeningen 3F, som fortæller om historien bag Danmarks fagforeninger samt deres betydning for den dansker arbejder. Her indgår der samfundsfag og historie.
- Besøge Bornholms Tekniske museum.
- Besøge én af Bornholms største virksomheder indenfor smede- og maskinforretning, Ole Alkeborg.
- Besøg på byggeplads hvor de er i gang med nybyggeri af sommerhus. Her erfarer eleverne hvordan byggherre skal planlægge de forskellige processer mellem de diverse håndværkere.

Fagfagligt indhold

Der arbejdes med dansk og matematik jv.beskrivelse samt procesplanlægning under linjeuger.

Andre faglige emner:

- Bygningskonstruktion, geometri, areal og rumfang, vægt og massefylde, økonomi.
- Den danske fagforening, arbejdsmarkedsbevægelsen, historiske bygninger, håndværk gennem tiden.
- Syre, salt og baser, enhedsberegning, massefylde, mineraler, geologiske områder.

6.2 Adventurelinjen

Undervisere: Bjarne Holm, Jakob Jørgensen, Mads Pilegaard og Sisse Baunsgaard

Formål

At opnå kompetencer og viden om udeliv, overnatning, lave mad over bål og slå lejr m.m. At opnå grundlæggende viden om brug af kajak, MTB og klatring, både i teori og praksis. Afsluttende med eksamen i IPP1 og K1, som interne prøver i MTB og korpset samt at kunne videreformidle til feks. en gruppe "begyndere".

Kajak

Våddragter

Vådsko

Svømmeveste

Dry bag

IPP1 kompendium (bruges/læses op til eksamen i IPP1)

MTB

Cykelhjelme

Mtb skolens/egen

Eftersyn og reservedele (kæder, frikranse, lejer, dropperpost, pedaler platform/clik, bremseklodser, dæk, krankset, slanger, kædeled, håndtag, bremsevæske, olie, fedt)

Fejlfinding og justering af små fejl

"M" tjek før kørsel

Kørselsteknik

Intern test ud fra de 10 punkter på kompetencebeviset for gennemførelse af MTB forløbet

Korpset

Varmt tøj (Eleven lærer at klæde sig på efter vejret)

Rygsæk

Soveposer, indersovepose

Liggeunderlag

Forståelse for hypotermi

Mentaltræning (du kan mere end du tror)

Fysiske udfordringer

Klatring

Seler

Skø

Reb dynamisk/statisk

Hjelm

Reb bremser (ATC, Grigri/Grigri+, Hms, prosit)

Knob

Brug/kassering af udstyr, ud fra producentens anbefalinger

K1 kompendium (bruges/læses op til eksamen i K1)

Udeliv (er en del af alle 4 forløb)

Små gasblus
Tændstål
Grydeskeer
Opøseskeer
Knive (dolk)
Økser

Lær at omgås ild og skarpe redskaber med sikkerhed for øje (undgå skader)

Personale

Ens tøj, bukser, jakker m/logo

Div. udstyr som er "vores" svømmevest, våddragt, vådsko, cykelhjelme, klatresele, klatresko, pandelamper, lommelygte, kniv/dolk, powerbank, lille rygsæk, førstehjælpstaske.

Mål

Kajak: IPP1

Her skal eleverne gennem forløbet opnå færdigheder der gør dem i stand til sikkert at føre en kajak, både i teorien og i praksis, samt bestå IPP1. Vedligeholdelse af kajakudstyr der bruges når man er ude og ro. Eleverne skal blive i stand til at formidle og hjælpe "andre" til med sikkerhed at kunne føre en kajak.

Klatring: K1

Her skal eleverne gennem forløbet opnå færdigheder i både teori og praksis, samt bestå eksamen i K1. De skal blive i stand til at formidle og hjælpe "andre" til at med sikkerhed kunne klatre.

MTB: MTB-bevis (10 punkter)

Eleverne skal gennem forløbet opnå færdigheder der gør dem i stand til sikkert at føre en MTB i terræn, alm. vedligeholdelse så som justere gear, skifte sæk/slange mm.

De skal blive i stand til at formidle og hjælpe "andre" til med sikkerhed at kunne føre en MTB.

Korpset: Diplom for gennemførelse

Eleverne skal gennem forløbet opnå en større indsigt i sig selv og deres grænser. De skal opnå forståelse for at man kan mere end man lige selv går og tror (mentaltræning).

Samarbejdspartnere

Kasernen: Lars Lilholm/Martin Christoffersen 51251185

Beredskabet: Charlotte Bragh

East Wind: v/Jonas Bagger Sørensen

Bornholms Outdoor Center: v/Anders Pedersen

Kilder

Dansk Kajak- og Kanoforbund

Dansk Klatreforbund

DGI

Årsplan

August, september Kajak (ca. 6 uger – 5 til 6 tirsdage og 1 linje uge)

Oktober, december MTB (ca. 6 uger – 5 til 6 tirsdage og 1 linje uge)

Januar, februar, marts Korpset (ca. 6 uger – 5 til 6 tirsdage og 1 linje uge)

April, maj, juni Klatring (ca. 6 uger – 5 til 6 tirsdage og 1 linje uge)

Fagligt indhold:

Der dokumenteres jf. beskrevet i faget dansk og arbejdes med matematik.

Andre faglige emner:

Læsning:

Eleverne skal læse kompendium for IPP1, K1 og MTB grundforløb som teoretisk materiale til eksamener i samme aktiviteter som ovenstående, samt formidling til den praktiske eksamen.

Matematik:

Under klatring er der udregninger af faldfaktor, faldfang samt statistikker for samme. Dvs. vurdering af fald ved forskellig vægt og længde af reb samt påvirkning af udstyr og kroppen.

Under MTB gennemgås geometri, rullemodstand, aerodynamik, fart, tid og distancer.

Under kajak gennemgås vægt- og massefylde, opdrift, kraftoverførsel alt efter type af pagaj. Fart over grund i forhold til strømforhold

Naturfag:

Hypotermi, krop og sundhed, vand og vejrforhold, geografiske forskelle på vand og vejr.

Engelsk

I klatring er videoer med test af udstyr alle på engelsk, en del af udstyrsguiden er på engelsk. Klatre "Biblen" er på engelsk.

6.3 Gastro - Gas, grill og røg

Undervisere: Thomas Rothe Wollny, Nils N. Kristensen og Janne Lærkedahl

Indhold

Gastrolinjen er for elever, som har interesse i madlavning eller som har en plan om arbejde inden for området senere i deres liv. På de almindelige linjedage arbejder eleverne i skolens køkken med at lave mad og prøve forskellige teknikker af. De skal senere i forløbet stå for aftensmaden til alle eleverne på skolen hver tirsdag.

Vi har planlagt besøg til flere bornholmske virksomheder, hvor eleverne skal stifte bekendtskab med bornholmske råvarer. Disse bruger vi efterfølgende i køkkenet og serverer for skolens elever.

Vi har et samarbejde med Gaarden i Melsted, hvor vi skal ud at finde urter i naturen, være med til at slagte en gris, lave egne pølser og invitere resten af skolen på mad som afslutningsprojekt.

Fem uger om året anvendes til linjeuger på skolen, hvor eleverne kommer igennem:

- Køkkentechnik og køkkenlære
- Biologiske/kemiske og fysiske hævemidler
- Konservering og syltning
- Madsminke
- Udskæring
- Mad over bål

Vi arbejder også med den merkantile del, hvor elever kommer til at stifte bekendtskab med at opstarte en virksomhed og alle de udfordringer det giver. Eleverne skal i praktik en uge om året i en relevant virksomhed.

Fagligt

Der dokumenteres jf. beskrevet i faget dansk og arbejdes med matematik.

Andre faglige emner:

Historie:

Slagte gris som i gamle dage og lave historiske egnsretter fra Bornholm og læse om disse.

Matematik:

Etablere egen virksomhed og udregne løn både som lønmodtager og arbejdsgiver. Arbejde med økonomi.

Dansk:

Lave skriftlig evaluering af dagens madlavning og opskrifter. Lave opslag, på Facebook og Instagram, af dagligdagen og når vi har været på virksomhedsbesøg. Billeder og video af servering og retter.

Målsætning

At give eleverne indsigt i de uddannelsesmuligheder der er inden for kokke-/ernæringsfaget og hjælpe dem til at tage et kvalificeret uddannelsesvalg. Eleverne skal lære hvilke krav og forventninger virksomheder og praktiksteder stiller til dem og få en forståelse for begreber som løn, overenskomst, arbejdsmiljø, arbejdstid og ansvar.

7.0 Studievejledning

Ansvarlig: Henriette Rolsted

Der tilbydes løbende studievejledning. Der foretages særlig studievejledning forud for optagelse på ungdomsuddannelser og OSO-forløb.

8.0 Obligatorisk brobygning for 10. klasse

Ansvarlig: Henriette Rolsted

Formålet: Studieafklaring.

Indhold: 10 klasse er i brobygningsforløb eller i erhvervspraktik. HR er tovholder vedr. praktikaftaler og alt om brobygning henvises derfor til hende. Brobygningen er obligatorisk for 10. klasse, og der henvises derfor til gældende regler for brobygning.

9.0 Skolerejser

På Bornholms Efterskole arrangerer vi flere fælles ture ud af huset for alle elever.

Vi starter skoleåret med en ryste-sammen-tur til Jarlsgaard og en afslutningstur til Ertholmene.

I skoleåret 21/22 arrangerer vi tre skolerejser i Danmark til henholdsvis Bindernæs Efterskole, Tinglev Efterskole og Silkeborg Efterskole.

På hver rejse er der aftalt og planlagt fagligt fokus og undervisning, hvilket indgår for at imødekomme den ministerielle anbefalede antal minimumsundervisningstimer. Den faglige undervisning på skolerejserne vil indgå i fagenes indhold og undervisningsplaner. Vi tager derfor ud af ud af huset sammen med eleverne for at styrke et fagligt fokus i praksis og for at udvide deres horisont, styrke dem i sociale samvær, opleve undervisning i andet miljø og udenfor skolens daglige rammer så eleverne kan se, opleve steder og begivenheder som den teoretiske undervisning underbygger samt skabe en fælles ramme for at styrke deres forståelse for fællesskab og refleksion over egen eksistens.

Uge 32: Ryste-sammen-tur til Jarlsgaard

Uge 35: Bindernæs Efterskole

Uge 37: Tinglev Efterskole

Uge 20: Silkeborg Efterskole

Uge 25: Afslutningstur til Ertholmene

Skolerejsernes faglige og sociale indhold:

9.1 Jarlsgaard, Bornholm

Formål:

Socialt kendskab til hinanden, styrke fællesskab gennem samarbejde omkring madlavning og spisning, fysisk udfoldelse, lege og teambuilding

9.2 Bindernæs Efterskole

Formål:

Socialt kendskab til hinanden og styrke fællesskabet gennem samarbejde i fag-faglig undervisning: fysik/kemi, biologi, historie/samfundsfag og idræt.

Fag:

Historie/samfundsfag:

- Maribo Frilandsmuseum
- Maribo Domkirke
- Dodekalitterne
- Femern, Burg
- Naturskole, skoletjeneste (afprøvning) på Bindernæs Efterskole

Idræt:

- Klatring
- Beach-volley

Fysik/kemi og biologi:

- Forsøgsdag med vandrensning af spildevand

9.3 Tinglev Efterskole:

Formål:

Styrke socialt kendskab, undervisning uden for skolens rammer i fagene: historie, samfundsfag, naturfag, idræt og tysk.

Fag

Historie: Følg soldaternes fodspor

- Dannevirke
- 3-årskrigen
- 1864 – Slaget ved Dybbøl og Dybbøl mølle
- 2. Verdenskrig – Tirpitz Museum

Samfundsfag: Demokrati og identitet

- Dansk/tysk grænseland
- Demokratisk valg Slesvig-Holstein og den dansk/tyske grænse
- Styreformer
- Identitet – danskhed

Tysk: Prøv dit 'tyske'

- Dagligliv, værdier, normer og kultur
- Valutaregning
- På egen hånd i Flensborg
- Shopping og tur i supermarked (dagligvarer)

Idræt:

- Dance, street fodbold, basket og parkour v. besøg i GAME, Kbh.

Naturfag:

- Besøg i Danfoss Univers (skoletjeneste forløb)

9.4 Silkeborg Efterskole

Program er under udarbejdelse.

9.5 Afslutningstur til Ertholmene

Program er under udarbejdelse.

10.0 Afvigende uger

Nedenstående uger er uger, hvor skemaet afviger det normale skema. Der hvor der er anvist linjetid er indholdet en del af det beskrevne under afsnittene om linjefagene. Nedenfor beskrives de afvigende uger, hvor der er lejrskoler, ekskursioner, brobygning og terminsprøver.

Uge 32: Intro

Uge 35: Skolerejse – Bindernæs Efterskole

Uge 37: Skolerejse – Tinglev Efterskole

Uge 40: Linjeuge/Brobygning

Uge 46: Linjeuge/Brobygning

Uge 46: Julebazar og forældredag

Uge 48+49: Obligatorisk brobygning for 10.kl. – Campus Bornholm

Uge 50: Terminsprøver – mundtlig

Uge 2: Terminsprøver – skriftlig

Uge 4: Linjeuge/brobygning

Uge 5+6: OSO 10.kl./Projekt opgave 9.kl./Håndværk og Design projekt

Uge 9: Linjeuge/Brobygning

Uge 11: Linjeuge/Brobygning

Uge 18: Skriftlige prøver

Uge 20+21: Skolerejse – Silkeborg Efterskole

Uge 24: Folkemødet

Uge 25: Afslutningsuge + Dimission

10.1 Uge 32: Intro

Ryste-sammen-tur til Jarlsgaard (lejrskole), Bornholm for alle elever.

Formål: Socialt kendskab til hinanden, styrke fællesskab gennem samarbejde omkring madlavning og spisning, fysisk udfoldelse, lege og teambuilding.

10.2 Uge 35: Skolerejse – Bindernæs Efterskole

Alle elever deltager på skolerejse til vores søster-skole Bindernæs Efterskole. Her vil eleverne få kendskab til og modtage undervisning i lokalområdet og efterskolens lokaliteter.

Formål: Socialt kendskab til hinanden og styrke fællesskabet gennem samarbejde i fag-faglig undervisning: fysik/kemi, dansk, matematik, historie/samfundsfag og idræt.

10.3 Uge 37: Skolerejse – Tinglev Efterskole

Alle elever deltager på skolerejse til Tinglev Efterskole. Her vil eleverne få kendskab til og modtage undervisning i lokalområdet og efterskolens lokaliteter.

Formål: Styrke socialt kendskab, undervisning uden for skolens rammer i fagene: historie, samfundsfag, dansk, idræt og tysk.

10.4 Uge 40: Linjeuge/Brobygning

Første linjefagsuge: Adventure, Erhverv og Gastro. Ugen giver med mulighed for fordybelse i elevens valgte linje. Se linje beskrevet i indholdsplan for linjerne.

10.5 Uge 46: Linjeuge/Brobygning

Anden linjefagsuge: Adventure, Erhverv og Gastro. Ugen giver med mulighed for fordybelse i elevens valgte linje. Se linje beskrevet i indholdsplan for linjerne.

10.6 Uge 46: Julebazar og forældredag

Formål:

Bornholms Efterskole inviterer til forældredag og julebazar lørdag i uge 48. Skolens forskellige linjefag har produceret og forberedt produkter, der kan sælges til bazaren. Der vil i salen og gården være boder med egenproduktion og værksteder fra lokale håndværkere.

10.7 Uge 48+49: Obligatorisk brobygning for 10.kl. – Campus Bornholm

Ansvarlig: Henriette Rolsted

Formål: Studie- og uddannelse afklaring:

Indhold: 10 klasse er i brobygningsforløb eller i erhvervspraktik. HR er tovholder vedr. praktikaftaler og alt om brobygning henvises derfor til hende. Brobygningen er obligatorisk for 10. klasse, og der henvises derfor til gældende regler for brobygning.

10.8 Uge 50: Terminsprøver – mundtlig

Formål:

Der bliver afholdt mundtlige prøver i dansk, engelsk og matematik, hvor der i ugen op til er arbejdet med synopsis, outline og mundtlig matematik i 9. og 10.kl. Prøverne afholdes i klasserne og der gives mundtlig feedback og karakter. 8.kl. har projekt i Håndværk og Design

10.9 Uge 2: Terminsprøver – skriftlig

Der vil blive afholdt skriftlige terminsprøver i dansk og matematik for både 8., 9. og 10. klasser. Prøverne til 9. og 10. klasser er de øveprøver, som UVM stiller til rådighed på test og prøver. 8. classes prøver sammensættes af de enkelte lærere. Den ugedage, hvor der ikke er terminsprøver foregår linjedag.

10.10 Uge 4: Linjeuge/brobygning

Tredje linjefagsuge: Adventure, Erhverv og Gastro. Ugen giver med mulighed for fordybelse i elevens valgte linje. Se linje beskrevet i indholdsplan for linjerne.

10.11 Uge 5+6: Projekt opgave 8. og 9.kl. og 9Vis og OSO 10.kl. og 10Vis

Naturfagsprojekt i 8. og 9.klasse og 9Vis:

Undervisere: 8.og 9. kl. faglærere.

Undervisningen i naturfagsprojektsugen vil indholdsmæssigt hænge sammen med den almene undervisning i naturfagene. Fagugen vil være til fordybelse, og eleverne vil arbejde projektorienteret med emne, forsøg, indsamling af data osv. Eleverne vil afslutningsvis præsentere deres data, forsøg og ideer for faglærerne, der vil give konstruktiv feedback på deres projekt. Dette skal være med til at forberede eleverne til den afsluttende naturfagsprøve i 9. klasse.

Obligatorisk Selvvalgt Opgave i 10.kl. og 10Vis:

Vejleder: Henriette Rolsted og Nils Kristensen

Formål: Studie- og uddannelsesafklaring:

Eleverne laver deres obligatoriske selvvalgte opgave om deres uddannelsesvej. De er ugerne forinden forberedt via studievejledning og samfundsfagsundervisning om personlig økonomi og arbejdsmarkedet. Der aflægges prøve med frivillig karaktergivning og skriftlig udtalelse. Opgaven følger gældende regler for den obligatorisk selvvalgte opgave i 10. klasse.

10.12 Uge 9: Linjeuge/Brobygning

Fjerde linjefagsuge: Adventure, Erhverv og Gastro. Ugen giver med mulighed for fordybelse i elevens valgte linje. Se linje beskrevet i indholdsplan for linjerne.

10.13 Uge 11: Linjeuge/Brobygning

Femte linjefagsuge: Adventure, Erhverv og Gastro. Ugen giver med mulighed for fordybelse i elevens valgte linje. Se linje beskrevet i indholdsplan for linjerne.

10.14 Uge 18/19: Skriftlige prøver UVM

Der afholdes skriftlige prøver, jf UVM, i FP9 og FP10. For eleverne i 8. klasse vil der blive afholdt interne skriftlige prøver.

10.15 Uge 20+21: Skolerejse – Silkeborg Efterskole

Alle elever deltager på skolerejse til Silkeborg Efterskole. Her vil eleverne få kendskab til og modtage undervisning i lokalområdet og efterskolens lokaliteter.

Formål: Styrke socialt kendskab, undervisning uden for skolens rammer i fagene: historie, samfundsfag, dansk og idræt

10.16 Uge 24: Folkemødet

Folkemødet:

Bornholms Efterskole deltager som medarrangør i Folkemødet i Allinge. Skolen har ansvaret for unge campen

Formål: Demokratisk samfundsforståelse og være en aktiv del af et større forpligtende fællesskab.

Forud for Folkemødet:

Planlægning af camp: vagtplan, modtage tilmeldinger, klargøre velkomst-kuverter, tjanslister, plan for opsætning af camp (fælles-, mad-, sove-, køkkentelt), møde med diverse instanser som politi, brandvæsen og beredskab.

Under Folkemødet:

Deltage i events, debatter, vagter for og med Foreningen Folkemødet (scenevagt, presse-hjælp, sekretær opgaver mm.) og løfte opgaver i camp.

Efter: Evaluering internt og sammen med instanser som politi, brandvæsen, beredskab og Foreningen Folkemødet. Nedpakning af campen. Afslutning med Foreningen Folkemødet

Samarbejdspartnere:

Amnesty International, Engineering the Future, GAME Streetmekka, TV2 Bornholm, Husforbi, BOFA mm.

10.17 Uge 25: Afslutningsuge + Dimission

Afslutningsuge:

Alle elever deltager i afslutningsugen og sejler til Ertholmene, hvor der vil foregå undervisning i og om Ertholmenes historie. Der afholdes elevarrangeret afslutningsfest.

Formål: Styrke socialt kendskab, undervisning uden for skolens rammer i fagene: historie, samfundsfag og dansk

Dimission:

Bornholms Efterskole og elevrådet inviterer forældre til en festlig og højtidelig dimission.

Der uddeles eksamensbeviser, afholdes taler og elevindslag.